

THE NEW YORK PUBLIC LIBRARY
NOV 14 1942
ASTOR LENOX AND TILDEN FOUNDATIONS

VIEŅNYBĖ

LITHUANIAN NATIONAL WEEKLY

Amerikos laimėjimas — Lietuvos demokratijoms laimėjus šį karą, Lietuva valstybė. Todėl visų lietuvių pareiga

... Tik de nepriklausoma Amerikai.

LVI METAI 46 N.

LAPKRIO (NOV.) 13 D. PENKTADIENIS, 1942 M.

KAINA 5 CENTAI

D A B A R

Afrikos žygis "Amžina taika" Apie rinkimus Nauji įvykiai

JUOZAS TYSLIAVA

Ir be žodžių aišku, kad amerikiečių įsiveržimas į Afriką buvo puikiai iš anksto suplanuotas žygis. Vokiečiai manė, kad amerikiečiai puls Dakarą. Todėl Atlanto vandenyne jie buvo sukoncestravę daug submarinų. Bet kalbos apie Dakarą puolimą buvo tik vokiečių dėmsių į kita pusę nukreipti. Mesūis buvo ruošiamas kitoms Afrikos vietoms. Šiandien jau aišku, kad vokiečių ir italų dienos Afrikoje suskaitytos.

Nepaisant prezidento Roosevelto ir gen. Dwight D. Eisenhowerio atsisaukimo į prancūzus Afrikoje, pastarieji vis dėlto bando priešintis amerikiečiams. Bet šį nominalių prancūzų kariuomenės priešinimą galima aiškinti, kaip drausmės reiškinį. Kitapus vertus, senis Petain bijosi, kad Hitleris neokupuotų visos Prancūzijos.

Šiame Afrikos žygyje yra dvi, iki šiol neišaiškinamos misterijos. Koku būdu Afrikoje atsirado gen. Henri Geraud, kuris, ištrūkęs iš vokiečių nelaisvės, gyveno neokupuotoje Prancūzijoje? Kaip pateko į amerikiečių nelaisvę admiralas Francois Darlan, kuris, įankydamiš Dakare, skelbė, tam uostui gresias pavojus... Atrodo, lyg šiudu vyrai iš anksto būtų žinoję, kam ruošiamasi.

Winston Churchill sako, kad prezidentas Rooseveltas yra "Afrikos žygio autorius". Jeigu šis žygis būtų buvęs atliktas prieš rinkimus, tai šiandien galima drąsiai sakyti, kad demokratų partijos kandidatai būtų gavę žymiai daugiau balsų. Jau ir taip Amerikos visuomenė spėjo pamiršti rinkimus.

O vis dėlto Amerikos spauda ir šiemet nepamiršo Paliabu Dienos. Dabar, kai po 150 metų, pirmąsyk istorijoje, Jungtinės Valstybės buvo priverstos nutraukti diplomatinis santykius su Prancūzija, tai ar negeriau atsiminti Kellogo-Briando pakto. Ar žinote, kad Kellogo-Briando paktas reiškė amžiną taiką tarp Prancūzijos ir Jungtinių Amerikos Valstybių? Deja, kaip matome, nieko amžino šiame laikname pasaulyje.

Kadangi šiuos žodžius rašau Baltimorėje, tai negaliu neprasitarti apie tuos lietuvius, mūsų draugus, kurie kandidavo praėjusiose rinkimuose. Tiesa, šiuose rinkimuose laimėjo tik vienas adv. Nadas Bastenis. Jis išrinktas į Marylando valstybės legislatūrą. Bet yra kas sakyti ir apie kitus du kandidatus lietuvius. Tiek Laukaitis, tiek Maceika gavo žymiai daugiau balsų, negu kiti, taip pat pralaimėjusieji republikonų kandidatai.

LIETUVOS OKUPANTAI UŽ MAŽUS PRASIKALTIMUS BAUDŽIA MIRTIMI

Gauta žinių, kad neseniai vokiečių ypatingas teismas Šiauliuose pirmą kartą nuteisė mirties bausme keturis žmones už nelegalių ginklų laikymą. Joniškiio valsčiaus gyventojas Antanas Šaltenis, 42 metų amžiaus, nuteistas mirties bausme už ginklą, kuriuo jis rengėsi nušauti vieną moterį. Nuteistasis samoningai nepabojęs vokiečių komisaro atsisaukimo, pagal kurį ginklai turėję būti atiduoti iki š. m. balandžio 18 d.

Šiaulių gyventojas Kazys Filipauskas, 28 metų, jau anksčiau buvęs teistas sunkiųjų darbų kalėjimu. Jis dviejų moterų buvęs užkluptas arklidėje, kur jis kirpęs arklų uodegas, iš kurių gaminęs šepetius. Nuteistas mirti. 18 metų panevėžietis Julius Čepas perėitą žiemą įvykdęs 13 vogimų ir sužeidęs 12 me-

tų mergaitę. Jam priteista mirties bausmė. Ylakių valsčiaus gyventojas Antanas Dinas (22 metų amžiaus), pasilikęs be darbo, pradėjęs vagiliauti. Jis sužeidęs vieną moterį. Už ginklo laikymą jis irgi nuteistas mirti. Šiaulių valsčiaus gyventojai Juozas Paukštis ir Gasperavičius (vardo nepažymėta) nuteisti po 3 metus sunkiųjų darbų kalėjimo. Jie slaptai papiovė karvę ir norėję ją parduoti Šiaulių ghetto. Tikslai ta aplinkybė, kad jie savo nusikaltimo nesukubė įvykdinti, "išgelbėjo juos nuo mirties bausmės". Pranas Stankus iš Mažeikių apskrities gavo 3 metų sunkiųjų darbų kalėjimo už gyvulių papiovimą. Vokiečių ypatingasis teismas Rygoje tris žmones nuteisė mirties bausme už spekuliaciją sviestu.

ANGLAI BAIGIA SUNAIKINTI NACIŲ VOKIEČIŲ KARIUOMENĘ AFRIKOJE

Pereitą savaitę prasidėję anglių puolimas Egipte iki šiol tebevysta už Egipto teritorijos, Libijoje. Iš apie 150,000 vokiečių ir italų kariuomenės Afrikoje, beveik tik apie 20,000, visa likusioji dalis sunaikinta, paimta į nelaisvę ar apsupta Egipte ir Libijoje.

Besitraukianti Rommelio kariuomenė keliose vietose bandė sulaukyti anglius, tačiau naujai Amerikos ir Anglijos karo tankai per pora valandų pralaužė visas vokiečių linijas ir sunaikino atsparumą. Paskutinėmis žiniomis, Egipte ir Libijoje angliai paėmė milijonus dolerių vertės karo grobi: maisto, ginklų, amunicijos, tankų, vežimų, armotų ir daugybę kitos karo medžiagos.

Aštuntoji anglių armija, atrodė žygiuoja be sustojimo besivydama besitraukiančius Rommelio šarvuotų ir mechanizuotų divizijų likučius. Amerikos ir Anglų karo aviacijos neduoda užkluptam Rommeliui ramybės ir dieną ir naktį jį bombarduoja. Ne-

Ivykiai vystosi žaibo greičiu. Šiuos žodžius rašant, atėjo žinia, kad Hitlerio legionai pradėjo maršuoti Tulono ir Marseille link. Taip pat pranešama, kad Prancūzijos laivynas Viduržemio jūroje susijungęs su Anglijos ir Amerikos karo laivynų jėgomis. Vadinas, Vichy valdžios jau nėra. Karas vakaruose įėjo į naują fazę.

Dabar jau aišku, kokiu būdu Afrikoje atsirado Geraud ir Darlan. Visi daviniai rodo, kad šią žiemą Hitleriui bus ne pyragai. Vokiečiai turės bėdos iki ausų Rusijoje. Kai dėl Afrikos, tai ten jau nėra "genijalus" Rommelis jų neišgelbės. Vadinas, plieninis jungtinių tautų diržas vis stipriau veržiasi aplink Hitlerio engiamą Europą.

Atrodo, lyg tautų išlaisvinimo diena jau netoli.

gana to Amerikos kariuomenė užkerta kelią Rommeliui iš užpakalio. Iš viso ko matyti, kad vokiečių ir italų kampanijos Afrikoje eina prie galutinio pralaimėjimo ir neišvengiamo galio.

Šveicarų spauda skelbia, kad Prancūzijos moterys atkakliai kovoja prieš vokiečius. Kur tik gali juos sabotuoja ir visai vokiečiams trukdo.

Dalis prancūzų karo laivyno sunaikinta

Kovos tarp Amerikos ir Prancūzijos karo laivynų eskadrilių prie Šiaurinės Afrikos, netoli Casablanca, kaip praneša Amerikos laivyno vadovybė, sunaikinta didelė dalis Vichy prancūzų karo laivų. Du dideli prancūzų šarvuotai išimti iš mūšio, taip pat keletas naikintojų. Amerikos karo laivai bombarduoja tuos Šiaurinės Afrikos pakraščius, kur prancūzai dar bando priešintis.

Skelbiama, kad norint pašalinti prekes geležinkeliais, reikia įteikti prašymą vokiečių generaliniam komisarui Kaune mažiausia 14 dienų išnumatyti pakrovimo laiką.

Vokiečių kariuomenė Tunise

Prasidėjus puolimams Šiaurinėje Afrikoje vokiečiai tuoju lėktuvais pasiuntė kariuomenės ir prancūzų Tunisą, kuris yra ant sienos tarp Libijos ir Prancūzijos kolonijų. Vokiečių kariuomenės tikslas bandyti sulaukyti žygiuojančius iš Šiaurinės Afrikos amerikiečius Libijos linkui ir pašalinti pavojų gen. Rommeliui Libijoje, kuris taip pat traukiasi šiaurės Afrikos linkui.

Manoma, kad netrukus Amerikos kariuomenė susidurs su vokiečiais kur nors netoli Tuniso.

Bombarduoja Lietuvos miestus

Pranešama, kad nuo karo pradžios rusų lakūnai Kauną bombardavo tris kartus, Tauragę vieną kartą. Esą, daugiausiai nukentėjo Vilnius, kurį rusai bombarduoja labai dažnai. Iš 220,000 Vilniaus gyventojų liko tik apie 120,000.

Baudžia Lietuvos gydytojus

Vilniaus teismas nuteisė gydytoją Janiną Markevičiūtę 4 savaitėms arešto ir 500 markių pinigines bausdos už atsisakymą vykti į jai nurodytą vietą. Kauener Zeitung pastebi, kad už panašius nusizengimus ateityje medicinos personalą teisias ypatingas teismas, o jo bausmės busiančios "žymiai aštresnės".

Naciai ir italai nervuojasi

Žiniomis iš Londono, vėliausi alijantų pasisekimai Afrikoje ir įvykiai Prancūzijoje tiek baimės įvarė Italijai, kad Mussolinis įsakė tuojau iškraustyti visus gyventojus 50 mylių ruoštu visu pajūriu Genoa miesto ir uosto ruoste. Tuo tarpu vokiečiai tais pačiais sumetimais pradėjo skubinti fortifikacijas Brenneri, kuris yra ant sienos tarp Vokietijos ir Italijos.

Uždarė jėzuitų kolegiją Vilniuje

Žiniomis iš Vatekano, vokiečiai neseniai uždarė neoficialiai veikusią Vilniuje jėzuitų kolegiją. Jos turta perėmė okupantai, o kolegijos vedėjas išskleidė po visą provinciją. Kominiai taip pat išsklaidė Jėzuitų kolegiją Vilniuje, je įkurta dar šešioliktmė amžiuje.

Fordas pastatys bombonešį kas valanda

Iš Detroito praneša, kad didžiulės Fordo dirbtuvės, kurios anksčiau gamino automobilius, dabar stato didžiulius bombonešius. Tos dirbtuvės dabar dar nedirba pilnu tempu, tačiau sakoma, kad netrukus tos dirbtuvės kas valanda pastatys po vieną didelį bombonešį.

Anglų kariuomenė netoli Tobruko

Anglų kariuomenė Libijoje smarkiai sumušė vokiečius keliose vietose, dabar žygiuoja Tobruko linkui. Rommelio divizijų likučiai vis dar traukiasi. Anglai į nelaisvę paėmė daugybę ginklų ir ašies karveivių, taip pat nemažai tankų. Belaisvių skaičius kas valanda didėja.

Kaunui pritrūko kuro

Žiniomis iš Lisbono, Portugalijos, paskutiniu laiku žymiai sumažėjo kuro pristatymas Kauno miestui. Dėl to neseniai buvo paskelbtas įstataymas, kuriuo kiekvienas gyventojas gali įsigyti tik 25% pareiklantojo kuro.

AMERIKOS KARIUOMENĖ OKUPAVO PRANCŪZŲ ŠIAURĖS AFRIKĄ

Šią savaitę Jungtinių Amerikos Valstybių kariuomenė, karo laivynas ir karo aviacija, vadovaujant gen. Dwight D. Eisenhower, staiga užpuolė visas Šiaurinės Afrikos kolonijas ir pirmą operaciją dieną jau užėmė svarbias strategines vietas ir miestus. Iki šiol užimta Tanžyras, Alžyras, Agadir, Safi, Mogador, Kasablanka, Oran ir kiti pajūrio miestai ir uostai, kurie alijantams turi strategines reikšmes. Iš Alžyro Amerikos kariuomenė pradėjo žygiuoti Tuniso linkui sudarydama pavojaus vokiečių ir italų dešiniam sparnui Afrikoje.

Anglams vejam vokiečius per Libiją Tuniso linkui, vokiečiams ir italams nukertamas kelias pabėgti ir jiems teks pasiduoti ar muštis iki sunaikinimo.

Amerikos kariuomenės įžengimas į Šiaurinę Afriką Afriką susilaukė šiek tiek pasipriešinimo iš Vichy prancūzų pusės, tačiau tik kai kuriose vietose, kur dar ir dabar eina nedideli mūšiai. Ši didelė operacija, kuri apima 1,000 mylių pajūrio plotą

Šiaurinėje Afrikoje, buvo atlikta slapta ir, anot strategų, puikiai. Puolimai buvo įvykdyti sulig tvarkaraščio, padedant Amerikos ir Anglijos karo laivynui ir aviacijai. Viena operacija, kaip sako gen. Eisenhower atlikta iki sekundes ir didžiausiu pasisekimu. Šio žygio išvadoje, žinoma, automatiškai nutraukti santykiai su Vichy prancūzų vyriausybe, kuri yra pranciška. Šis žygis susilaukė didelio pritarimo visuose alijantuose, net rusuose, kurie jau seniai reikalavo antrojo fronto. Šiaurinės Afrikos užpuolimas yra pirmoji frazė atidaryti antrąjį frontą ir kaip girdėti rusai patenkinti, nes laimėjimai Afrikoje atidaro alijantams kelią į pietinę Europą.

Pastebėtina, kad Šiaurinėje Afrikoje, visur civiliniai gyventojai ir kai kur prancūzų kariuomenės įgulos amerikiečius sutiko draugiškai ir net džiaugsmingai. Ta proga verta pranešti, kad prancūzų generolas Giraud, du kartu pabėgęs iš vokiečių nelaisvės, dabar Šiaurinėje Afrikoje organizuoja prancūzų kariuomenę, kvotvi prieš Ašį.

PRANCŪZAI AFRIKOJE PASIDAVĖ

Vokiečiai ir italai užėmė visą Prancūziją

Žiniomis iš Londono, admiralas Darlan įsakė visai prancūzų kariuomenėi ir karo laivynui sustoti kariavus ir karui pranešė, kad su alijantais pasirašomas paliaubos. Aki-vaizdoje šių įvykių Šiaurinėje Afrikoje, dalis prancūzų kariuomenės perėjo pas alijantus.

Beveik tuo pačiu laiku Hitleris paskelbė, kad vokiečiai turi užimti visą Prancūziją, "tikslu ją apsaugoti nuo alijantų puolimų". Prancūzijos vadas gen. Petain per radiją iš karto pareiškė, kad prancūzai turi laikytis ramiai, vokiečiams pradėjus žygiuoti į neokupuotą Prancūziją, pranešė visuomenei, kad akivaizdoje vokiečių žygio, dabar nevaržoma ir

yra laisva gintis. Vokiečiai tačiau jokio pasipriešinimo iš prancūzų pusės Prancūzijoje nesutiko.

Alijantų karo vadovybė dabar skelbia, kad Prancūzija vėl oficialiai laikoma Jungtinių Tautų narė ir kariuonia alijantų pusėje prieš Ašį. Iki šiol dar neaišku kas atsitiko su prancūzų karo laivynu. Taip pat neaišku kur yra maršalas Petain ir gen. Weygandas, kurie būk lėktuvu iš Prancūzijos išskrido į Afriką.

Ryšium su vėliausiais įvykiais Munchene įvyko skubus pasitarimas tarp Hitlerio, Lavalo ir Italijos Ciano. Mussolinis turėjo taip pat ten būti, bet dėl nežinomų priežasčių neatvyko.

Rusų belaisviai Lietuvoje serga šiltine

Švedų žiniomis, paskutiniu laiku Lietuvoje rusų kareiviai belaisvių stovyklose pradėjo sirgti šiltine. Esą, tikrinant jų sveikatą surasta 900 susirgimai šiltine. Kova su šiltine Lietuvoje pasunkėjusi, nes yra didelis trūkumas serumo.

Turi vokiečiams atiduoti visą tabaką

Išleistas vokiečių generalinio komisaro įsakymas, kuriuo ūkininkai, turj daugiau, kaip 30 tabako krūmelių, visą užaugintą tabaką turi perleisti Ostlando tabako bendrovei. Už nusizengimus graso ma kalėjimu ir pinigine bauda iki 5,000 markių.

Kitu vokiečių karą komiškam įsakimu įsakoma panaudoti miestų aikštes ir neužstatytus sklypus javų, bulvių ar daržovių auginimui. Sklypo naudotojas turi pats pasirūpinti trąšomis ir sėkla.

Kanada ir Meksika nutraukė santykius su Vichy

Šią savaitę Kanada ir Meksika, pasekė Jungtines Amerikos valstybes ir Angliją nutraukdamos diplomatinis santykius su prancūzų Vichy vyriausybe, kuri, kaip žinoma visą laiką, pataikavo Vokietijai ir net slapta pagelbėjo vokiečiams ir italams.

Pranašauja Europos invaziją per 4 mėnesius

Washingtono diplomatiniai sluoksniai, akivaizdoje amerikiečių puolimų Šiaurės Afrikoje ir anglių pasisekimų Egipte ir Libijoje sako, kad dabar galima laukti Europos žemyno invazijos keturių mėnesių laikotarpyje. Dabartiniai Amerikos ir Anglijos uždaviniai Afrikoje yra galutiniai iš Afrikos išvyti vokiečius ir italus arba juos ten likviduoti. Po to galima tikėtis milžiniškų ir labai svarbių karo operacijų Europos kontinente. Tačiau kurioje vietoje, sunku atspėti.

Vos spėjus Amerikos kariuomenėi įžengti į Šiaurinę Afriką, ten pradėjo veikti amerikoniška radijo stotis, kuri perduoda žinias iš įvykių Šiaurės Afrikoje.

Įspėja italus nedrebėti

Romos radijas, ryšium su paskutiniais anglių ir Jungtinių Tautų laimėjimais Afrikoje, įspėja Italijos gyventojus, kad nežiūrint padėties rimtumo ir pavojaus, nepatriotiska ir negražu iš baimės drebėti. Ta proga kai kurios Italijos radijo stotys keletą dienų vis transiavo "dvasią slopinančias žinias" apie italų ir vokiečių nepasisekimus.

Aplamai, iš visų italų pranešimų, matyti, kad padėtis Italijoje nepavydėtina, ypač po to, kai vokiečiai paliko keletą italų divizijų Egipte ir ne piršto nepakėlė jų gelbėti.

Italai dabar atvirai kalba, kad alijantų puolimai ir pasisekimai Afrikoje yra pasirušimas žygiui prieš pačią Italiją.

Anglai nuskandino 570 povandeninių laivų

Anglų oficialiai daviniai iki šiol Anglijos karo laivynas ir aviacija nuskandino ar paėmė iš viso 570 vokiečių ir italų povandeninių laivų.

Sumažėjo Amerikos saugudystės

Amerikos medicinos žurnalas praneša, kad Amerikai įstojus į karą saugudysčių skaičius krašte sumažėjo net 75%. Ryšy su tuo žurnalas pastebi, kad karo metu žmonės, ypač vyrai gyvena dabartinį ir mažiau rūpinasi ateitimi. Be to žmonės daugiau užimti darbu ir neturi laiko rūpintis apie ateitį. Rūpestiai esą, yra didžiausia saugudystės priežastis.

Vokiečiai Vilniuje mirties bausme nubaudė lietuvių darbininką Joną Breivą dėl to, kad jis sabotavęs rinkimą vokiečiams kareiviams šiltų drabužių.

AMERICAN FRIENDS OF LITHUANIA

Kviečia visus į Katkauskaitės koncertą ir vakarienę lapkričio 22 d.

WATERBURY, Conn. — tuom pagelbėsime sustiprinti American Friends of Lithuania of Connecticut, Inc. rengia koncertą, kuris įvyks sekmdienį, lapkričio 22 d., 3 v. p. p. Buckingham Hall, Waterbury. Koncertą išpildys žymūs lietuvaitė, Metropolitan Operos kontralto Anna Kaskas-Katkauskaitė, kad nepaprasta viešnia artistė Anna Kaskas, pasizadėjo mus lankyti ir palinksinti nepaprastai maloniom dainelėm; gal kitos progos mes nesulauksim. Todėl, nepasilikite nė vienas neatsilankę į šį koncertą. Laikas yra visiems patogus, kaina prieinama; rodos nebūtų priezastingas neatilankyti. Atminkite, American Friends of Lithuania organizacija yra lietuvių tautos užtarėjų organizacija. Artistė Anna Kaskas, suprasdama ir atjausdama liūdną Lietuvos padėtį, nepasididžiuoja, bet stoji į užtarėjų eiles ir pataraujauja lietuviams, lietuvių tautai ir jos atečiai. Todėl ir mes kurie galime, dirbkime ir

tuom pagelbėsime sustiprinti Lietuvos nepriklausomybės akciją. Čia turim priminti, kad nors vieta yra didelė, bet vietos aprūbinimas, kurie norit patirinti geresnes vietas, malonėkite pasirūpinti bilietus iš anksto, pas komisijos narius arba nurodytose vietose. Paptartina tēmykite pranešimus per lietuvių radio programas, sekmdieniais, New Britain 10:45 iki 11:15 ryte; Waterbury, 12:30 iki 1:00 iš stoties WATR arba žiūrėkite lietuvių ir vietinės spaudos pranešimus. Po koncerto vakare 6:30 Hotel Elton įvyks vakarienė pagerbti artistę Anna Kaskas. Ten dalyvaus ir kiti žymūs garbės svečiai, kurie nori dalyvauti toje vakarienėj, malonėkite pasirūpinti bilietus iš anksto pas komisijos narius.

VALDYBA:
Pirm. adv. Albert Bronsky, rašt. p-ne John Zemans, išd. John Klika, koresp. dr. M. J. Colsey.

WATERBURIO LIETUVIŲ ŽINIOS

Išleistuvės

Spalių 28 d. suruošta išleistuvės Antanui Aleksaičiui, kuris išvyko į kariuomenę lapkričio 2 d. Dalyvaavo adv. Albert Bronsky, John Kontaut, dr. M. J. Colney, Peter Kuskanskis, Anthony Rinalti, Adolf Staskevičius, Anthony Brooks, aldermanas William Kolback, Edward Pulinas, graborius Thomas Deltiniks, Edward Leonard, William Sukaitis, Ben Lupkus, Ray Jullieno, Anthony Barkauskas, J. Rice, K. Saikas, Alex. Jurevičia, Joseph Namura, Frank Karvelis, John Vaičiūnionis, Chas. G. Slokus, John Valuka, Anthony Bock, George Stugaits, Sam Wolf, John Kunkel, Michael Burnakis, Anthony Aleksaitis, Sr.

Lapkričio 3 d. Jurgis Zemaits išvyksta kariuomenėn. Zemaits daug darbavosi lietuviškose draugijose ir visam lietuviškam judėjime.

Dr. Jonas Steponaitis daktaras gavo pirmo leitenanto laipsnį ir lapkričio 7 d. išvyksta į kariuomenę.

Waterburiečiai ruošiasi koncertui

American Friends of Lithuania of Connecticut, Inc. komisija rengia koncertą lapkričio 22 d. Buckingham svetainėj, Metropolitan Operos dainininkė, Onai Katkauskaitė-Kaskas. Rengėjų komisija tikisi, kad visuomenė atjausdama šios organizacijos svarbą ir artistės Katkauskaitės pasiūlymą patarnauti šiai organizacijai, gausiai atsilankys.

Lietuviai demokratai veikia
Lapkričio 1 d. lietuviai demokratai kalbėjo per radiją iš stoties WATR. Adv. Clarence Balanda, komisionieris John Bendler, Deputy Sheriff Albert Frances, selektonas Albert Rice, Morta Zailskienė — Lietuvos demokratų moterų pirmininkė ir Alvina Lasienė.

Susilauk dukrelės

Thomas Stokes ir žmona iš Worcester, Mass. spalių 30 d. susilaukė pirmos dukrelės. Stokes žmona anksčiau buvo Mildred Balanda, duktė Waterburio policijos leitenanto Mato Balandos.

Naujas lakūnas

Edvardas Borzilauskas, sūnus žinomo vietinio biznieriiaus Antano Borzilausko yra baigęs Providence kolegiją ir atsizymėjęs futbolininkas. Šiomis dienomis jis baigė William Field mokyklą, Chandler, Arizona ir dabar yra antrasis leitenantas Amerikos karo aviacijoje.

Lietuviams sekasi

Kareivis Albertas Jagela neseniai baigė Marine Corps mokyklą, Parris Island, S. C. ir dabar tikisi gauti aukštesnį laipsnį. Jo vyresnis brolis Stanley yra saržantas pakraščiu sargyboje.

W. Bajorų sūnus Pranas dabar tarnauja U. S. mariuose, bet tikisi persikelti į karo aviaciją.

Viktoras Kvietkus neseniai padavė prašymą įstoti savanoriu į U. S. marinus.

Apsigyvens Waterburyje

Dr. ir p. Vileišiai prieš kurį laiką apsigyveno Waterburyje ir kaip girdėti žada čia apsigyventi ilgesniam laikui. Girdėjau, kad neseniai dr. Vileišis buvo susižeidęs galva, tačiau dabar jau pasveikęs.

Rengiasi koncertui

American Friends of Lithuania lapkričio 22 d. rengia čia didžiulį koncertą, Buckingham Hall. Dainuos New Yorko Metropolitan Operos artistė Anna Kaskas-Katkauskaitė. Kadangi šio koncerto pelnas skiriamas Lietuvos reikalams ir jį išpildys geriausia mūsų daininkė artistė, tai neabejojame, kad koncerte dalyvaus lietuviai ne tik iš Waterbury, bet visų kitų kolonijų. Rengėjai mano kad veikiausiai net bilietų pritruks šiam koncertui, todėl ragina visus bilietus įsigyti iš anksto.

Dr. M. J. Colney

Kas negalite kariauti pirki-
te Karb bonus!

JOSEPH VALAS

Drabužių Valykla
PIRMOS KLASĖS
PATARNAVIMAS
389 Grand Avenue
New Haven, Conn.
Tel.: 6-7885

Lietuvos prezidentas lankysis lapkr. 29 d.

PHILADELPHIA, Pa. — Čia Lietuvos Respublikos prezidentui Antanui Smetonai prakalbos ir priėmimo vakarienės. Prkalbos įvyks Lietuvių Muzikos svetainėj, lapkričio 29 d. Bankietas bus parinktame viešbutyje. Taigi klytis kurią vietos sušalę lietuviški "politikieriai" buvo pastatę Lietuvos prezidentui pas mus atsilankyti, dabar pašalinta ir geri lietuviai, kurie norėjo Lietuvos valstybės vadą pamatyti ir jo kalbą išgirsti, dabar turės progos.

Nors šis darbas daugiau priklausė vietos lietuvių draugijoms ar bent vienai draugijai pasiimti atlikti, tačiau ne viena neparodė noro, nė delto, kad eiliniai draugijų nariai to nenorėtų, bet daugumos draugijų vadovybėms trūksta lietuviško samoningumo; kitas gi valdo raudonėji arba mšrūs elementai. Tokių būdu susitelkus pavieniu grupei teko pralaužti ledus, kad padarius bent kiek gero Lietuvai.

Reikia turėti tik sveiko proto. Joks politiškas mokslingumas nereikalingas pažinti savo reikalus. Visokios gražiomis spalvomis ideologijos šian dien tik atminties mirazai. Pasipuošę ideologijų spalvomis daug lietuvių ir šiandien jomis dar gėrisi. Jie perša tikitiems ir mano, kad joms svetias turi gyventi ir gėrėtis. Tikras gyvenimas tačiau eina savo keliu, vingiuotu ar tiesiu. Realybė ima viršų. Lietuvos likimas priklauso ir nuo realaus lietuvių reikalų supratimo. Taigi lauksime garbingo svečio pas mus atsilankant.

Z. Jankauskas.

ANT. E. KATILIUS

Taisomi laikrodžiai, muzikos instrumentai ir visokios mašinos
505-507 E. Eighth Ave.
Homestead, Pa.
Tel.: 0930

KRUGELIO DEGTINĖS KRAUTUVĖ

GREEN ir JOHN STREET KAMPAS
Waterbury, Conn.
Mes turime įvairiausias rūšies vyno, alaus ir degtinės Didžiausias pasirinkimas Prieinamos kainos
Tel. 3-9658

WM. VALAITIS

Jeigu jūs automobiliui ko trūksta, kreipkitės į mūsų dirbtuvę
1730-34 E. Moyamensing Ave.
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: HOW. 0596

CARSON CAFE

FRANK SAVICKAS, sav.
Gėrimai ir valgiai
2019 Carson Street,
Pittsburgh, Pa.

ALLIANCE HALL

Restauranas ir Baras
Viena iš puikiausių lietuviškų svetainių
Tinkama vieta visokioms pramogoms.
Kasdien muzika ir šokiai.
ALLIANCE HALL
K. Buividas, sav.
197 Grand Street,
Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVERgreen 4-6344

LABAI GRAŽUS KONCERTAS

HARTFORD, Conn. — Sekmdienį, spalių 25 d. vietos Lietuvių Klubas pradėdamas šiemetinį veikimo sezoną surengė gražų koncertą, kurio programoj dalyvavo neseniai meno konservatoriją baigusi Birutė Ramoškaitė, vietos talentinga lietuvaitė menininkė. Ji savo gražiu ir jausmingu dainavimu žavėjo susirinkusius kurių tarpe buvo adv. Giffin ir jo žmona.

Tenka pasakyti, kad ši mūsų jauna menininkė, talentinga dainininkė, galima sakyti stovi greta pirmaeilių menininkų, poza jos scenoje tikrai artistiška, dainuoja lengvai su pajautimu, pilna išraiška, ir todėl žavėte žavi klausytojus.

Kiti solistai buvo antraeiliai. Xylofonistas A. Abraitis iš Manchesterio puikiai pasirodė. Jauna muzikos studentė Irena Kučiūtė iš Windsor xylofonistė buvo neįprasti, nes šis jos pasirodymas buvo pirmutinis.

Dainininkas, Kubiliūnas iš Bostono dainavo. Šį dainininką man teko girdėti pirmą kartą. Kaip solistas silpnas, nors balsas gerojai pralavintas. Jis dainavo daineles kupinas jumorio, galima sakyti, jošė role komiko; jo dainelės rinkinėlis lietuviško "jovalelio" juokingų eileraščių publikai patiko. Gerai, kad Kubiliūnas supranta mūsų liaudies psichologiją — pamėgimą juokų, todėl juokus berdamas savo dainelėmis jis pakenčiamas ir kaip solistas.

Profesiniai klasiški šokių šokikai Alicia ir p. Castle pasirodė gražiai ir publikai patiko.

Programoj dalyvavo trys vietos lietuvių chorai: sv. Cijilijos choras vadovaujant var Balsio, Laisvės chorą vad. Visockio ir Jaunuolių chorą vad. M. Čeponytės (newbritanietės). Šis choras neblogai pasirodė, tik teko pastebėti, kad chorų dainininkų skaičius sumažėjęs, labai daug vyrų balsų — tenorų ir bosų stinaga, ypatingai Jaunuolių chorui, kuriame liko tik 6 vyrai, daugiau negu pusė vyrų dainininkų išėjo į kariuomenę. Dėl šių priežasčių chorų pasirodymas silpnas.

Po koncerto buvo šokiai daug svečių buvo iš kitų miestų. Parengimas svarbus tuo, kad pirmu kartu po klubiečių vėliava trys sroviniai chorai bendrai dalyvavo programoj ir parodė meniškos veiklos lietuvišką vienybę. Tai gražus ir pavyzdingas įvykis, kuris džiugina vietos lietuvius. Už šį vienybės darbą garbė tenka pirmoje vietoje klubo pirm. Pilkauskui ir pralotui J. Ambotai.

"V" Reporteris M. C.

R. GAUBAS

Degtinė, alus, vynas ir užkandžiai
137 Fairmount Ave.,
PHILADELPHIA, PA.

EMILIJOS GROŽIO SALONAS

EMILIJA IR KRISTUPAS ŽEMAIČIAI
1201 GREEN ST.
PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 3807

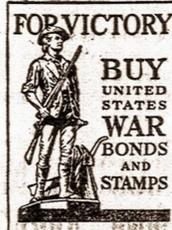
Lietuvis laimėjo šerifo vietą

ANSONIA, Conn. — Lapkričio 3 d., rinkimuose čia daugiausiai miesto valdyboje laimėjo demokratai, Lietuviai čia organizuotai nepasirodė, tik vienas kitas prieš rinkimus darbavosi. Aktyviausi šiuose rinkimuose buvo demokratai lietuviai: Pranas Loda, V. Vyšniauskas ir S. Bujauskas, pastarasis vėl išrinktas miesto šerifu. Jis gavo daugiausiai balsų šiai vietai. Tas parodo, kad jis yra labai populiarus vietos gyventojų tarpe.

Jeigu lietuviai organizuotai veiktų vietos politikoje tai su jais daugiau skaitytusi.

Parapijos bazaras

Lietuvių sv. Antano parapija dabar kas šeštadienio vakarą turi bazarą, parapijos svetainėje. Toki bazarą dar bus lapkričio 14 d., 21 d. ir 28 d. vakarais. Bazare yra sudėta daug gražių daiktų laimėjimams. Yra ir šiaip visko nusipirkti ir kartu gerai pašokti ir linksmai laiką praleisti.

Povilo Gakaus RESTORANAS

Alus, degtinė ir geri užkandžiai
2301 North 8th Street,
PHILADELPHIA, PA.
Tel.: FRE. 9840

Hartford Ave. Lunch

A. SVIRINAS, sav.
Geriausios rūšies likeris, vynas ir alus
Mūsų restorane patiekiamas puikiausias maistas
Visados draugiška nuotaika, skubus ir geras patarnavimas.
36 Hartford Avenue,
New Britain, Conn.
Tel.: 6639

ERNESTAS MAŽEIKA LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

10 PORTER STREET
Waterbury, Conn.
Nelaimės valandą šaukite mane šiais telefonais:
Waterbury 4-1937
Ansonia 3078

J. V. KRAUS

Laikrodžių, deimantų, žiedų ir kitokių daiktų parduotuvė
1816 Carson Street.
Pittsburgh, Pa.
Tel.: EVERglade 4850

J. AKULONIS
SALDAINIŲ KRAUTUVĖ
Ledai ir įvairios rūšies nesvaiginami gėrimai
278 SECOND STREET
Elizabeth, N. J.
Tel.: 3-9480

FIFTH AVE. CAFE

JOHN JEZNIS, sav.
Fifth Ave. ir Frankstown
Pittsburgh, Pa.
Tel.: EMerson 9007-9858

K. STRAVINSKAS
BATŲ KRAUTUVĖ
1814 Carson Street,
Pittsburgh, Pa.

WOODLAND CAFE

B. J. TRIBULAS, sav.
Tai didžiausia ir gražiausia pasizmonėjimo vieta vakarinėje miesto dalyje.
63rd St. at Woodland Ave.
Philadelphia, Pa.
Tel.: SARatoga 9656
WEST 4117

RESTORANAS IR VIEŠBUTIS

A. S. PETRAUSKAS, savininkas
PIRMOS RŪŠIES VALGIAI IR GERIMAI
DIDELE SALE SOKIAMAS

88-92 Church St. New Britain, Conn.
Tel.: 6863

NATIONAL BAKING CO.

A. DŪDA, Sav.

"JEIGU VALGAI DUONĄ DŪDOS, REISKIA, TU—PROTINGO BŪDO..."

DUONA SU ŽENKLU "D" YRA ŽINOMA WORCESTERYJE IR APYLINKĖSE

VISI MEGSTA DŪDOS DUONĄ
12 Ashmont Avenue, Worcester, Mass.

LIETUVIŠKA DEGTINĖS KRAUTUVĖ

PETER J. USAS, sav.

New Haveno ir apylinkių lietuviai,

PIRKITE PAS LIETUVI!

Didžiausias įvairios rūšies degtinės, vyno ir alaus pasirinkimas

PETE'S PACKAGE STORE

994 State Street, New Haven, Conn.
Phone: 6-2996

CHARLES J. ROMAN (RAMANAUSKAS)

L Aidotuvijų DIREKTORIUS

Moderniška laidojimo įstaiga: didelė, graži koplyčia, erdvi salė su baru, pakeleivingiems suteikiama nakvynė — viskas nemokamai. Nelaimės valandą kreipkitės į mūsų įstaigą, diena ar naktį — mes visados pasirėngę jums suteikti geriausią patarnavimą.

1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

IŠ LIETUVIŲ SPAUDOS KLUBO DARBŲ

Pradėdamas savo gyvavimo šeštusius metus, LSK penkmetį atžymėjo referatu. Referatą paruošė narys A. B. Strimaitis ir pirmame šio sezono susirinkime autorius prasomą jį skaitė narys P. Bukšnaitis. Referatas ilgokas, apima visą LSK veiklą. Sutraukta krūvon, LSK veikimas sudaro gražų vaizdą klubo nuveiktų darbų. Tų darbų būta visokių: skaityta visa eilė referatų, iš daugelio atsilankusių iš nepriklausomos Lietuvos svečių išklausa pranešimų, pagerbta eilė LSK narių visuomenės veikėjų; atsiliepta spaudoje ir laiškais į daugelį svarbių dalykų Lietuvos garbės apginimo reikaluose; praveista plačių diskusijų spaudos reikalais; dalyvauta bendro pobūdžio tautinių reikalų veikloje ir t. p. Kaip LSK margas savo narių sąstata, lygiai margas ir jo veikimas. Nors daug daugiau buvo užsiimta veikti, bet ir tuo kas nuveikta gražiai pasidžiaugta. Išklusius prelegento pažymėjimas silpnųjų LSK pusių, kurias, prelegento manymu reikėtų neatidėliojant taisyti, kilo gyvesnių nuomonių pasikeitimų. Užbaigus referatą p. Strimaitiui padėka už įdėtą į referatą darbą, nes jis būdamas nuo pat pradžios LSK steigimo aktyviu nariu, galėjo nuodugniai teigiamai ir neigiamai pasidžiaugti puses perstatyti. Pirmas šio sezono susirinkime šis referatas buvo vienu svarbiausių ir užėmė virš valandos laiko.

Pasidžiaugta J. Bačiūno išleista V. Ambrozevičiaus biografija, kurią parašė A. B. Strimaitis, redagavo V. Širvydas. Visi suminėti, išskyrus V. Širvydą, yra LSK nariai. Vienbalsiai visi nutarė J. Bačiūnui pareikšti padėką už progą šiuo leidiniu atskleisti naują skyrių mūsų išeivijos veikime. Bačiūnas yra jau anksčiau išleides Olševskio daug platesnę biografiją. Taip pat užsitarauja didelės padėkos Strimaitis už tvarkingai surašytą veikalą ir V. Širvydas už sklandų suredagavimą. Šia proga jubilias V. Ambrozevičius išdalinio nariams savo biografiją ir parodė desėtkus gautų laiškų su komplimentais. Laiškų yra netik iš visų žymesniųjų mūsų veikėjų, bet ir iš Anglijos, žinomo diplomato Br. Balučio, Lietuvos ministerio. Tikrai tenka pasidžiaugti gražiu leidiniu, netik turiniu bet ir išvaizda. Aprašoma V. Ambrozevičiaus veikimas, kuris nušviečia tų laikų lietuvių pastangas savo tautos ir tėvynės labui. Svarbu su tuo raštu susipažinti, ypač jaunimui. Anot V. Ambrozevičiaus pareiškimo, jis pasiūlyk kiekvienam dykai, jei atsiųs persiuntimo išlaidas (10 c.) su savo adresu (norintieji gali rašyti: Mr. V. Ambroze, 178 Ferry Street, Newark, N. J.). Šia proga tenka pažymėti, kad prieš kurį laiką kiti LSK nariai taipgi apdovanojo savo kuriniais leidiniais (dr. A. Petrika, Budrikas, kun. Milukas).

Iškeltas Vištaliaus mirties 30 metų paminėjimo reikalas. Nutarta surengti paskaita apie Vištaliaus literatūrinius darbus. Kas gi nežino jo gražios poezijos: "Op! Op! Kas ten Nemunėli?" Prisiminta apie senuosius mūsų rašytojus ir kiek galima plačiau visuomenę su jų darbais supažindinti, daugelis jų yra pamiršti. Tuo tarpu daugelis LSK narių juos gerai pažinę. Apie Vištaliauską paskaityta paves-ta paruošti komisijai: A. B. Strimaitiui, V. Ambrozevičiui ir J. Zilevičiui. Atsirado nemažai medžiagos: laiškų iš jo gyvenimo Argentinoje, atsiminimų ir kt., tikimasi bus daug

Du broliukai

Mudu du broliukai — Abu kareivėliai Susitikovai, štai, fronte Sveiki, gyvi vėliai. Aš ištraukiu dešrą, Jis pyrago žiaunę. Ir sau laikova, kaip ponai. Vakariene šaunią. Jeigu su lietuviu Debesį pamatom, Tai nelaukė penkiais skaičiais Palapinę statom. Taip mudu sulindę Į šį puikų rūmą Ir užbaigę vakariene Traukiava po dūmą. Jeigu norim miego, Gulam kur pakilūva: Jam granata, o man šalmas Pagalvėje būva.

Jeigu priešo gaujos Pradeda mus pulti, Tai tuoj mudu susirietę Pradedam juos kulti. Turiu šautuvėlį, O jisai patranką, Ir kautynėse paduodam Vienas kitam ranką. Jis iš tolo priešui Svedininiu nuvaro, Aš arčiau jį prisileidęs Duodu kailin garo. Taip mudu broliukai Ginava tėvynę, O po karo vesim pačią — Gerą gaspadinę. Alaus pasidare, Pasikvietę kūmą, Karo nuotikius minėsim Traukdami po dūmą. J. Tyla

Kario akys

Kario akys, kaip erelio Visada ugningos, žvalios. Viską puikiai jos žiūri, Net kas kokią mintį turi! Kario akys, kaip rubinai, Gailių asarų nežino!.. Kaip kiekvieno tvirto vyro Jos malonios, šviesios, tyros! Jonas Šiožirys

NEGRAŽŲ IR NEPADORŲ

Prieš kurį laiką keletas Vienybės skaitytojų nusiskundė, kad jie negauna Vienybės reguliariai, o dažnai ir visai negauna. Pradėjus reikalą tyrinėti pasirodė, kad tų žmonių laikraščius pasima kiti žmonės, kurie gyvena tame pačiame name. Dažnai jie laikraštį išlaiko po kelėtą dieną ir vėliau atiduoda adresantui visą sutaršytą, dažnai sudraskytą ir sutaukuotą, kaip vienas prenumeratorių pasiskundė.

Tokių žmonių, kurie pasiima svetimą laikraštį, jį laiko ir dažnai adresantui visai nea-tiduoda nusižengia krašto įstatymams ir jeigu adresantas norėtų, tai pasiskundęs tokius žmones galėtų nubausti. Mes vis dėlto labai stebimės, tų žmonių nekulturingumu ir nesąžiningumu. Tai tiesiog be-gėdiška ir negražu. Jeigu jų sąjū kaimynas užsiprenumeravo laikraštį, tai privalo pirmas jį gauti, kai jis baigė jį skaityti, tuomet paprašykite, jeigu esate toki neturtingi, kad metams už laikraštį negalite išleisti trijų dolerių.

Kito žmogaus laikraštį pasiimti ir jo neatiduoti, tai lygiai, kaip pinigą iš kito kišenės pavogti, ir pagal įstatymus bausmė yra vienoda. Mes turime vilties, kad žmonės kurie praktikuoja "pasi-kolinti" svetimus laikraščius, pamatys šitą raštelį ir liausis ateityje žmones pykine. Pakartojame, kad jeigu neturite pinigų laikraštį užsisakyti, tai gražiai paprašykite savo kaimyno, kad jis jums jį paskolintų po to kai jis pats jį perskaityt. Mes tačiau neabejojame, kad šiais laikais kiekvienas gali lengvai laikraštį ats užsiprenumeruoti. Administracija.

LIETUVOS PREZIDENTAS DETROITE

Lietuvos Respublikos prezidentas Antanas Smetona lankėsi Detroite spalį 24-25 ir 26 dienomis. Prezidentą sutiko Detroito miesto majoras Edwardas J. Jeffries, Jr. ir perdavė miesto rotužės raktus. Majoras E. J. Jeffries kvietė Lietuvos prezidentą paslikti Detroite ir apžiūrėti produkcijos centrus. Lietuvai Vaduoti sąjungos 6 skyrius sekmingai paruošė Lietuvos prezidentui sutiktuves, prakalbas ir pagerbimo bankietę.

Detroito miesto majoras p. E. J. Jeffries ir Prosecuting Attorney Mr. Dowling lankėsi bankiete. Stambieji Detroito laikraščiai, The Detroit News, Detroit Times, Free Press ir kiti, aprašė apie Lietuvos prezidentą ir talpino jo paveikslą. Dalyvavo žymūs svečiai iš Cleveland, Ohio, Mich., Grand Rapids, ir Ann Harbor, Mich. Surinkta virš septini šimtai dolerių. Dr. J. Jonikaitis ir V. Petrickas aukojo po šimtinę.

LVS 6 skyrius Tik prieš pora mėnesių Detroite susitvėrė LVS 6 skyrius. Šis skyrius išrinko valdybą iš pačių gabiausių, darbščiausių ir Lietuvos reikalus remiančių narių. Štai jie: Pirm. Kapturauskas, vicepirm. V. Petrikas, raštininkai J. Kripas ir F. Motuzas ir iš-dininkas dr. J. Jonikaitis. LVS 6 sk. stoji į darbą rengti A. Smetoną ir prakalbas. Sutartinai dirbuojant per trumpą laiką tikslas buvo pasiektas.

Gerbiama Lietuvos prezidentą A. Smetoną į Detroitą atvežė inžinierius Pijus Žiuris spalį 24 d. Gerb. svečio laukė Fort Shelby viešbutyje LVS komisija: dr. J. Jonikaitis, p.čiurlionytė-Douvan, teisėjas J. P. Uvickas, adv. A. Canrad (Kundrotas), svečias iš Sodus, Mich. J. Bachūnas

Kas laisvės negina, tas nevertas jos. Pirkite Karo Bonus! NELAUKITE, kol drabužių medžiaga dar labiau pa-brangs. Užsisakykite siūtą dabar, kol dar galima gauti geros medžiagos. Užsisakykite gerą žieminį paltą. Mes visados esame pasiruošę savo klientų patarnavimui. Dar nebuvo atsitikimo, kad klientas, pasisiūdinęs mūsų dirbtuvėje drabužį, būtų buvęs nepatenkintas. Tuojaus kreipkitės į mūsų rūbų siuvimo dirbtuvę, o jūs patys įsitikinsite mūsų gaminamų drabužių kokybės puikumu.

A. DRAGUNAS HOME - TRADE CLOTHES

573 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y. TEL.: EV. 8-8545.

PASKUTINĖ JŪSŲ PROGA

NELAUKITE, kol drabužių medžiaga dar labiau pa-brangs. Užsisakykite siūtą dabar, kol dar galima gauti geros medžiagos. Užsisakykite gerą žieminį paltą. Mes visados esame pasiruošę savo klientų patarnavimui. Dar nebuvo atsitikimo, kad klientas, pasisiūdinęs mūsų dirbtuvėje drabužį, būtų buvęs nepatenkintas. Tuojaus kreipkitės į mūsų rūbų siuvimo dirbtuvę, o jūs patys įsitikinsite mūsų gaminamų drabužių kokybės puikumu.

A. DRAGUNAS
HOME - TRADE CLOTHES
573 Metropolitan Avenue, Brooklyn, N. Y.
TEL.: EV. 8-8545.

KULBOKŲ DEGTINĖS KRAUTUVĖ

(SUMNER-HART LIQUOR STORE)
132 SUMNER AVE., BROOKLYN, N. Y.

Lietuvis perka pas lietuvi!
Brooklyniečiam pažįstami Kulbokai visados yra pasiruošę patarnauti su geriausios rūšies degtinė, vynu ir gerais importuotais gėrimais.
PRISTATOMA Į NAMUS
Tel.: EVergreen 8-7047
Lic. No. L1030

LIETUVIŠKA DUONA — Geriausia duona

Lietuvos prezidentas buvo atlydėtas policijos ir būrio lietuvių į Lietuvių svetainę prie 25 gatvės ir Vernor High 2 val. 30 m. p. p. Čia jo laukė prisikimšusi svetainė žmonių ir didelis būrys prie svetainės. Įenant į svetainę, Detroito lietuvių Dailės choro skie-tas sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Pasipy ovacijos. Kylo lietuviu dvarė aukš tybes... Čia Lietuvos prezidentas, Lietuvos himnas, Lietuviška vėliava, lietuvaitės tautiškuose rūbuose. Rodos grįžti į tą brangią tėvulių šalį, kuria didžiausiai jaunystės dienose, ją apleidai... jos ilgėjais... Prakalbas atidarė p. J. Kripas. Jis apibūdino dabartinės Lietuvos padėtį ir būtiną reikalą jei gelbėti. J. Kripas perstatė programos vedėją, pirmininką Kapturauską. Pirm. Kapturauskas, jaunas pilnas energijos lietuvis, kalba prakalbų reikalu ir perstato kalbėtojus. Kalba Clevelando Dirvos redaktorius S. Karpus. Kalba apie visų tautų padėtį, taip gi ir Lietuvos. Kalba anglų kalba lietuvis adv. Alex Kanrad (Kundrotas). Kalbėtojas susijaudinęs, smerkia tuos lietuvius, kurie išsižada savo Tėvynės Motinos ir tampa išgamomis. Kalba Hipatija Yčaitė, studentė iš Ann Harbor, Mich. dr. J. Siūpo anūkė. Ši lietuvaitė neseniai pabėgus iš Lietuvos, pro ašaras bando papasakoti Amerikos lietuviams savo ir visos Lietuvos kančias išskentėtas per rusų okupaciją ir pabėgimą iš savo mylimos tėvynės. Kalba inžinierius P. Ziuris iš Cleveland, Ohio. Ziuris pri-

ir keli reporteriai, kurie rinko žinias sekmadienio spaudai. Vėliau prezidentas buvo pakviestas vakarieniauti ir susipažinti su vietiniais lietuviiais ten pat Fort Shelby viešbutyje, kuriame prezidentas viešėjo. Tą vakarą dar Lietuvos prezidentą aplankė svečias iš Clevelando redaktorius S. Karpus, dr. J. Sims su žmona ir kiti. Negalima atsidžiaugti prezidento mandagumu ir nuosirdumu. Prisiminus, kad pasukutinį kartą mačiau jį Lietuvoje, Pažaislyje. Atvykus Lietuvos prezidentui į Detroitą, miesto policija davė palydovus Body Guards. Dėl didesnio patogumo pasiklyrė lietuvius Adomaitį ir Veraką. Sekmadienis spalį 25 d. Sekmadienio ryte LVS komisija ir šiaip kelios lietuvių šeimos susirinko į viešbutį ir iš ten policijos lydimi nulydėjo prezidentą į sv. Antano lietuvių bažnyčią prie Vernor High ir 25 gatvės. 11 val. Sumos. Bažnyčioje maloniai sutiko klebonas kun. J. Boreišis, draugijų atstovai ir sesu-tės mokytojos su mokyklos vaikučiais. Už grotelį paruošta baltu šilku aptaisytos lonkos, kur pakviestas prezidentas. Su juo sėdėjo ir jo sargai, tvirti lietuviai Adomaitis ir Verekas. Per Sumą sugiedojo Ave Maria solo choro vadas vargoninkas Blažys. Bažnyčioje išstatytos Amerikos ir Lietuvos vėliavos. Susidarė jauki atmosfera. Pilna bažnyčia žmonių. Sumai pasibaigus klebonas kun. J. Boreišis, draugijų atstovai ir vaikučiai išsirykiavę išlydėjo Lietuvos prezidentą iš bažnyčios į seserų namą, kur buvo paruošta pusryčiai. Susižavėję žmonės nustojo takus apie bažnyčią. Įdomavosi, norėjo bent pažvelgti į savo seniai paliktos tėvynės prezidentą.

Prakalbos Lietuvos prezidentas buvo atlydėtas policijos ir būrio lietuvių į Lietuvių svetainę prie 25 gatvės ir Vernor High 2 val. 30 m. p. p. Čia jo laukė prisikimšusi svetainė žmonių ir didelis būrys prie svetainės. Įenant į svetainę, Detroito lietuvių Dailės choro skie-tas sugiedojo Amerikos ir Lietuvos himnus. Pasipy ovacijos. Kylo lietuviu dvarė aukš tybes... Čia Lietuvos prezidentas, Lietuvos himnas, Lietuviška vėliava, lietuvaitės tautiškuose rūbuose. Rodos grįžti į tą brangią tėvulių šalį, kuria didžiausiai jaunystės dienose, ją apleidai... jos ilgėjais... Prakalbas atidarė p. J. Kripas. Jis apibūdino dabartinės Lietuvos padėtį ir būtiną reikalą jei gelbėti. J. Kripas perstatė programos vedėją, pirmininką Kapturauską. Pirm. Kapturauskas, jaunas pilnas energijos lietuvis, kalba prakalbų reikalu ir perstato kalbėtojus. Kalba Clevelando Dirvos redaktorius S. Karpus. Kalba apie visų tautų padėtį, taip gi ir Lietuvos. Kalba anglų kalba lietuvis adv. Alex Kanrad (Kundrotas). Kalbėtojas susijaudinęs, smerkia tuos lietuvius, kurie išsižada savo Tėvynės Motinos ir tampa išgamomis. Kalba Hipatija Yčaitė, studentė iš Ann Harbor, Mich. dr. J. Siūpo anūkė. Ši lietuvaitė neseniai pabėgus iš Lietuvos, pro ašaras bando papasakoti Amerikos lietuviams savo ir visos Lietuvos kančias išskentėtas per rusų okupaciją ir pabėgimą iš savo mylimos tėvynės. Kalba inžinierius P. Ziuris iš Cleveland, Ohio. Ziuris pri-

simena pereito karo pergyvenimus ir Amerikos lietuvių pastangas. Prašo aukoti ir dabar. Žmonės gali savųjų nelaimės ištiktų, aukoja. Surinkta virš šešių šimtų dol.

Ir štai prakalba į lietuvių širdis, taip labai laukiamas svečias Lietuvos prezidentas Antanas Smetona. Jis kalba maloniu pilnu nuosirdumu balsu. Aiškina Amerikos lietuviams kokius sunkumus lietuvių pergyveno po praeito karo. Kaip sunkiai jie dirbo kol Lietuvą atstatė ir ji visu gražumu pražydėjo, išskultu-

rejo. Graži, pilna jausmo, teisinga, kalba tiesiog jaudino visus, kėlė prisiminimus... Marš Kapačaitis.

SHOOT STRAIGHT With Our Boys! BUY WAR BONDS

Spauda apsišviesti kviečia ir žiniomis visiems šviečia.

Prof. Antano Židanavičiaus MUZIKOS MOKYKLA

SMUIKAS, PIANAS, TEORIJA, ORCHESTRAS
Pamokos duodamos tik šeštadieniais nuo 9 v. ryto
PROSPECT HALL, 263 PROSPECT AVENUE, SO. BROOKLYN, N. Y.
Telefonas STerling 8-0777
Rezidencijos adresas: 807 Riverside Drive, New York City
Tel. WAdsworth 8-4251

COMPLIMENTS OF SCHOLE'S BAKING, Inc.

Lietuviška duona, pyragai ir įvairūs keikšai pristatomi į visas Brooklyno miesto ir apylinkės dalis. Mūsų duona pristatoma ir į kitus miestus. Mūsų kepykloje galite gauti vestuvių, krikštynų, gimtadienių ir kitokių iškilmių pyragų

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS GARŠVA
231 Bedford Avenue, Brooklyn, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVĖMS
TEL. EVERGREEN 8-9770

MATTHEW P. BALLAS
(BIELIAUSKAS)
660 GRAND STREET, BROOKLYN, N. Y.
Notary Public. Tel. STagg 2-5043

STEPHEN AROMISKIS
(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. Evergreen 7-4335 Kopyčia Laidotuvėms

Estate of A. J. VALANTIEJUS
V. R. VALANTIEJUS, Mgr.
GENERAL INSURANCE AGENT
54-41—72nd Street, Maspeth, L. I., N. Y.
NOTARY PUBLIC TEL. NEWTON 9-4464

F. W. SHALINS
(SALINSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
84-02 Jamaica Avenue, Woodhaven, N. Y.
Tel. Virginia 7-4499 Kopyčia Laidotuvėms

A. RODZEVICZ
(RADZEVICIUS)
TEL. STAGG 2-4409
402 METROPOLITAN AVE., BROOKLYN, N. Y.
Tel. STagg 2-0783 Night. HAVemeyer 8-1154

JOSEPH LE VANDA
NOTARY PUBLIC
337 Union Avenue, Brooklyn, N. Y.
Visi šie laidotuvių direktoriai išnuomoja automobilius įvairiems reikalams

VIENYBĖ

The Oldest Lithuanian Newspaper
Established 1886 by J. J. Pankstis
PUBLISHED EVERY FRIDAY
193 Grand St., Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVergreen 4-7848

JUOZAS TYSLIAVA
Editor and Publisher
Entered as Second Class Matter
October 23, 1907 at the Post Office
at Brooklyn, N. Y. under the Act of
March 3, 1879

PRENUMERATA METAMS
Jungtinėse Valstybėse \$3.00
Kituose kraštuose \$3.50
Advertising rates on application

PO RINKIMŲ

Rinkimams pasibaigus ir
pažvelgus į jų rezultatus, ne-
noromis į akį krinta lietuvių
kandidatų įvairioms parei-
goms pavardės, tik deja, tos
pavardės ne laimėjusių, bet
pralaimėjusių pusėje. Iš visų
lietuvių kandidatų laimėjo tik
du: Baltimorėje adv. Nadas
Rastenienis ir Chicagoje teisėjas
Žiuris. Tuo tarpu ant pralai-
mėjusių pusės yra daug dau-
giau.

Zinoma, už šiuos pralaimė-
jimus negalima kaltinti vienu
lietuvių balsuotojų, dalinai
kaltos partijos, kalti patys
kandidatai, sąlygos ir organi-
zacijos stoka.

Kandidatas, kaip pasirodė,
dažnai mano, kad lietuviai
vien dėl to už jį turi balsuoti,
kad jis yra lietuvis; dažnai
iš lietuvių daugiau reikalauja,
negu jie gali pakelti ar duoti,
pagaliau labai dažnai kandi-
dato kampanijai vedamas,
agitacija už jį, pravedama la-
bai nevykusiai. Iš kitos pusės
pas pačius lietuvius nėra dar
Amerikos politikoje rimtos ir
pastovios organizacijos. Mūsų
politiniai klubai daugiau pra-
mogu ir laisvo laiko praleidi-
mui užuovėjai, kur dūmai ir
garai taip tiršti, kad galima
ant jų pakabinti kirvį.

Tų mūsų klubų nariai ar
vadai prieš rinkimus gaudo
kandidatus ir su jais tariasi
kuris daugiau alaus pastatys,
o j kandidatą platforma labai
mažai kreipia dėmesio, dar
mažiau dėmesio kreipia į
faktą, kad organizacija gali
iš savo tarpo vieną žmogų
pastatyti kokio nors vadovy-
bei, ar atsakingoms valdžios
ar miesto pareigoms elti.

Lietuviai yra "gaspadoriai"
iš prigimties. Daugumas čia
atvykusių yra ūkininkaičiai,
pratę prie tvarkos, ūkio ir tei-
singumo. Lietuviai savo šeimų
ninių gyvenimą moka gražiai
ir tvarkingai užlaikyti ir savo
šeimas užauginti ir išmokyti.
Jau tas parodo, kad lietuviai
tinka atsakingoms parei-
goms ir turėtų jų siekti. Or-
ganizacijų žvilgsniu mes tur-
rime gerų ir gražių pavyz-
džių: daugybę savišalpos ir
kitų organizacijų, kurios dar
ir šiandien gražiai gyvuoja ir
tvarkosi; proporcingai mes
turime daugiau spaudos ir ki-
tų įstaigų, negu kiti ateiviai,
tačiau politikoje, atrodo, kad
mes nieko daugiau negalime,
kaip tik vienas kitą "spige-
liuoti" ir apšmeižti. Mes ran-
koves pasiraityje kovojame
už lygybę pasaulyje; mes no-
rime panaikinti kapitalą ir
privesti upes ir šaltinius te-
kėti medum ir pienu; mes gul-
dome galvas už tai kas darosi
Maskvoje, Romoje ar Madri-
de, bet apie save apsidairyti
neturime laiko.

Išvadoje štai ir mūsų darbo
ir kovos rezultatai — Ameri-
kos politinėse, valdžios ir sa-
vivaldybės įstaigose neturi-
me, palyginti, nieko!

Kada gi nustosis muilinė
sau akis? Argi mūsų žmonės
nemato, kad laikas rimtai
dirbti ir organizuoti į valsty-
bių ir nacionaliųjų politinį kūną,
kuris, kaip ir kitų tautų, duotų
progos lietuviams dalyvau-
ti krašto tvarkyme ir jos rei-
kalų administravime!

Iki 1944 metų dar turime
du metus laiko. Iki tol dar
galime daug ko padaryti. To-

NACIŲ PLANAS PERKELTI 3,000,000
OLANDŲ Į RYTUS, VISAI IŠIRO

Po dviejų mėnesių nevykusių bandymų "Rytų
kraštus" kolonizuoti olandais, laikomas
"glušo pastebima klaida"

Savo laiku buvo rašyta a-
pie vokiečių planus įkurdinti
"Rytų kraštuose" (t. y. Rytų
Europos valstybėse) net 3,
000,000 olandų. Taip pat mi-
nėjome, kad Pabaltijo valsty-
bėse lankėsi olandų nacional-
socialistų delegacija, kuri ty-
rė tenyktės sąlygas. Taip pat
pastebėjome, remdamiesi pa-
čių vokiečių šaltiniais, kad o-
landų tauta nereiskia ne tik
jokio susižavėjimo panašiais
vokiečių planais, bet yra aiš-
kiai priešinga sumanymams
išrauti olandus iš savo šalies
ir išsklaidyti po "Rytų kraš-
tus".

Dabar vienas šveicarų laik-
raštis (Die Nation, 9-3) pa-
teikia būdingą žinią iš Haa-
gos, pagal kurią vokiečių komi-
sarasai Olandijai ėmę oland-
dus raminti. Vokiečių genera-
linis komisaras Schmidt rugpi-
učio 3 d. pareiškęs olandų
spaudai; kad "visa istorija su
3 milijonais olandų kurie neva
turėję būti perkeldinti į Rytus,
kiltusi dėl vokiečių ir o-
landų spaudoje pasitaikiusių
klaidos". Schmidt pabrėžęs,
kad šią klaidą turėjęs paste-
bėti "kiekvienas glušas". Klai-
da kilusi dėl to, kad į Char-
kovą išvykę 300, o spauda ši
skaičių esanti išpūtusi.

Šveicarų laikraštis dėl to-
kio vokiečių komisaro parei-
škimo klausia, kokių būdu
"klaida" buvusi pastebėta tik
po dviejų mėnesių, nes apie
3,000,000 olandų išskeldinimą
į "Rytus" rašiusi visa vokiečių
kontroluojama olandų spau-
da. Laikraštis taip pat abejo-
ja, ar Schmidt pareiškimas
olandus nuraminsias dėl "nau-
jos santvarkos" planų.

Labai būdingą informaciją
apie vokiečių sumanymus ger-
manizuoti Lenkijos vakarų
provincijas pateikia vokiečių
laikraštis Frankfurter Zeitung
(8. 22). Iš šios informacijos
matyti, kad vokiečiams pri-
trūko vokiečių toms provinci-
joms germanizuoti. Todėl vi-
sokiomis priemonėmis graibo-
si Westpreussen ir Warthe
provincijose (buv. lenkų ko-
ridorius ir Vakarų Lenkijos
srityse) esanti įvykdoma "ger-
manizacijos akcija". Tam tiks-
lui gyventojai esą įrašomi į
"tautiečių sąrašą". Į juos i-
traukiami tie, kurie kada nors
šeimoje praeityje yra turėję
"vokiečių kraujo" arba vokiš-
kų giminių Vokietijoje. Tokie
žmonės būsią laikomi "vokie-
čiai su rezervu". Nuo jų stro-
pumo suvokietinti pareis, ar
jie būsią užskaityti vokiečiais.
Galutinis sprendimas dėl to-
kių "kandidatų į vokiečius"
būsią priimtas tik tai po 10
metų, kuomet jiems galėsian-
ti būti suteikta Vokietijos pi-
lietybė. Tuo tikslu gyventojai
susiskirstomi į keturias kate-
gorijas, pareinamai nuo to, kiek
jie buvę "vokiški" praeityje.
Laikraštis pastebi, kad di-
džiausioji gyventojų dalis pa-
tekianti į 3 grupę, o "ypatingai
sunkiais atvejais" — į 4
grupę.

Matomai, norėdami tokius
"kandidatus į vokiečius" pa-
traukti savo pusėn materiali-
nėmis gėrybėmis, vokiečiai
jiems paliksį "laikini valdyti"
jų turta, o tiems, iš ku-
rių turtas atimtas, vėliau ga-
lėsianti būti išmokėta kom-
pensacija.

dėl vietoj numojus ranka kaip
paprastai po rinkimų, atsise-
dus pykiuoti klubuose, eiki-
te prie rimto ir reikalingo
darbo — organizuoti visus
lietuviškus amerikiečių piliečių
ir stiprias ir vieningas vietos po-
litikos organizacijas!

Toliau laikraštis išvadžioja,
kad "geriausias kelias" tokius
žmones suvokietinti būtų jų
išvežimas į Vokietiją, bet šiuo
metu tai nesą įvykdoma "vien
dėl butų stokos". Todėl bū-
sią kreipiamas ypatingas dė-
mesys į jaunomenės germa-
nizaciją. Lenkų inteligentai,
kaip laikraštis švelniai išsita-
ria, esą "pabėgę" į "genera-
linę gubernatūrą," todėl iš jų
pusės netenka laukti priešin-
gos akcijos. Pagaliau, laikraš-
tis sako, kad "išlaisvintos Rytų
(Lenkijos sritys)" ekono-
mikai jau dabar daug duo-
dancios, tačiau jų reiksmė pa-
sireiškianti visoje pilnumoje
tiktai tuomet, kai jos "ir tau-
tiškai bus atkavotos vokiety-
bei".

NUOMŲ KONTROLĖ

Kainų Administravimo biuras
išleido griežtus patvarkymus,
kaip užkirsti kelią apeiti nuo-
mų kontrolę namų pardavimo
pagelba, ten kur nuomos yra
kontroluojamos. Patvarkymai
numato, kokie reikalavimai
turi būti išpildyti parduodant
namus: Sumokėti trečdajį na-
mo pirkimo kainos ir duoti,
po būto atsakymo, 3 mėne-
sius laiko nuomininkui dar
gyventi atsakyta bute. Kai-
nų administratorius Hender-
son sakė, kad nauji patvarky-
mai "žymiai prisidės prie su-
laikymo 'šaudinio' namų par-
davimo, tikslu apeiti nuomų
kontrolę".

Reikalas griežtai kontro-
liuoti nuomas smulkiųjų biz-
nierių interese buvo pabrė-
žtas Kainų administratoriaus
pavaduotojo Paul A. Polter,
Kainų Adm. Ofiso (OPA)
nuomų skyriaus vedėjo. Duo-
damas savo parodymus už su-
teikiamą prezidentui galios re-
guliuoti nuomas visuose gyven-
namuose ir prekybos namų
Porter sakė vienai Senato ko-
misijai, kad visi smulkūs biz-
nierių nukenčia nuo dabar
esamos nuomų situacijos.

KARO LAIVYNO JĖGA

Karo laivyno sekretorius
Knox leido pamatyti augan-
čią Jungtinių Valstijų karo
laivyno jėgą. Jis pranešė, kad
dabar trijuose karo laivyno
skiryuose yra apie 1,300,000
vyrų; beveik vienas milijonas
karo laivyne, apie 200,000
mainų korpuse ir apie 110,000
pakrausių sargyboje.

Mokesčių našta
pajusime visi

Namų tarnai, žemės ūkio
darbininkai, įstaigų patarnau-
tojai, stenografės ir daugybė
kitų žmonių, kurie iki šiol
Jungtinėse Valstybėse nesij-
autė esą mokesčių mokėto-
jai, nuo ateinančių metų pra-
džios staiga pajus mokesčių
naštą, kada įsigalės naujas
pajamų mokesčių įstatymas,
kurį prezidentas pasirašė už-
pėreitį savaitę. Mėgstantieji
išsigerti, pypkoriai ir kelei-
viai pradeda dar ankčiau
mokėti aukštas karo išlaidas,
nes mokesčių pakėlimas nau-
jame įstatyme įėjo į galę nuo
lapkričio 1 d.

Mokesčių ratos nuo asmeni-
nų pajamų, siekiančios nuo
19% ant pirmojo mokesčiai-
s apdedamo dolerio iki 88% nuo
šešių ar septynių skaitinių
pajamų, reikšia, kad dabar ir
dar kurį laiką po karo nėra
vienas pilietis negalės susi-
krauti didelių turtų.

SPAUDOS LAISVĖS GYNIMAS

Motina gimdo sūnų skaus-
muose, skulptorius sunkiai
dirba kaldamas granitą, kol
išvysto stovylą poetas nemie-
ga per naktį kol sukuria eil-
es ar poemą, rašytojas ilgai
išnešioje mintį kol parašo vei-
kalą; teisybės, pažangos bei
laisvės pranokėjai sunkiai ko-
voja kol nugalai neteisybę,
prašalina nelaisvę, atidaro
vartus laisvei. Žmonės eidami
teisybės keliu sutiko didesnę
kliūtį ir buvo deginami ant
laužo.

Vienas tokių nukentėjusių
už laisvę buvo Petras J. Zen-
geris, gimęs 1680 m. neturtin-
gas spaustuvninkas, įkūrėjas,
leidėjas ir redaktorius The
New York Weekly Journal.
Įkalintas ir teistas už paskel-
bimą savo laikraštį teisybės.
Nuo to laiko Amerikoje gimė
spaudos laisvė, 1783 m. spa-
liu 29 d.

Tais laikais niekas nedrįso
kritikuoti nė teisybės pasaky-
ti apie valdžios pasielgimus,
nežiūrint kaip jie būtų netei-
singi, Zengeris pirmas, kuris
išdrįso paskelbti davinus,
kaip valdžios atstovai pasiel-
gė su piliečių balsavimais,
renkant atstovą, kuris jų ma-
nymu buvo tinkamas tai vie-
tai, atidavė savo balsus už
pasirinktą kandidatą Lewis
Morris, antras jo oponentas
buvo William Foster, kuris
gavo 118 balsų mažiau už
Morris, bet gubernatorius, ne-
patvirtino Morris tai vietai,
tik pareiškė, kad Foster yra
skiriamas jų atstovu.

Zingeris nieko nepridėda-
mus paskelbė tik pačius įvy-
kusius faktus savo laikrašty-
je, už tai jis buvo suimtas ir
įkalintas. Būdamas neturtin-
gas, negalėdamas užstatyti
800 svarų iki teismo sėdėjo
kalėjime, ir per visą laiką re-
dagavo savo laikraštį žmonai
tarpininkaujant.

Zengerio byla buvo nagri-
nėta tik 1735 m. tai nebuvo
jokiu būdu, bet byla laisvės žo-
džio. Toje byloje gimė lais-
vas spaudintas žodis, už ku-
rį Zengeris buvo kankinamas
kalėjime nuo 1733m. spalio
29 d. iki 1735 m., iki rugpi-
učio mėn. Zengerio gynėjas 80
metų amžiaus senelis Andrius
Hamiltonas teismui sudėjo do-
kumentalius įrodymus, kad
kas buvo laikraštyje skelbta
buvo šventa teisybė, bet aug-
ščiausias teisėjas įrodymus at-
mesdamas pareiškė: Kad Die-
vas danguje ir karalius ant

žemės klaidų nedaro ir kas
didesnė teisybė skelbiama,
tuo sunkesnis nusikaltimas
puola ant to, kuris priešinasi
Dievui ir karaliui.

Tuomet gynėjas kreipėsi į
prisiekiųjų teismą (jury)
sakydamas, kad netame pra-
sikaltimas, kad laikraštyje pa-
skelbė ir išgarsino žinią, gry-
niausias stengėsi atplėšti iš
Lietuvos Smolenska, kuris bu-
vo svarbiausias strateginis
Lietuvos punktas prieš Mas-
kovą ir buvo pastojęs kelią
Maskvos rusams užkariauti
Gudų kraštą. Pagaliau, 1514
m. Solenska pagrobė rusai,

Si byla buvo įrankis, išlais-
vinti spaudinto žodį. Teisybė
visuomet plauks, kaip aliejus
viršum vandens. Teisybę ga-
jima rasti tik kalbant, rašant
ir skelbiant ją.

Zengeris buvo išteisintas;
visi sutiko, kad teisybė jį pa-
liuosavo iš kalėjimo. Nuo to
laiko spauda įgavusi laisvę,
tapo borometru šios šalies gy-
ventojams, dabar su žmonių
opinią skaitosi visi, ir pati
valdžia. Laikas nuo laiko atsi-
randa tokių rinkinių piliečių
atstovų, kurie bando įnešti į
statymus tai į legislatūrą, tai
į kongresą, senatą, kad paža-
tota laisvą žodį, apriboti spau-
dos laisvę, kad negaiėtų lais-
vai kritikuoti valdžios orga-
nų, ar net privačių kompani-
jų, ar unijų elgėsi su pilie-
čiais. Todėl yra labai svarbu,
šios šalies piliečiams turėti į-
statymdavystės rūmuose at-
stovus, kurie nenusilktų ir
nepataikautų atskirų grupių
interesus, bet būtų žmonės
susipažinę su praeitimi, kaip
gimė spaudos laisvė ir kad vi-
suomet būtų laisvo žodžio gy-
nėjais.

A. B. Strimaitis.

Prieš diskriminaciją

Prezidento komitetas kovai
prieš diskriminaciją darbuose
buvo pavestas Vyrų Pajėgos
Komisijos ribose rūpintis ir
tyrti visus klausimus, kylan-
čius iš rasinės, tikybinės, spal-
vos, tautinės kilmės ar atvei-
vis diskriminacijos.

Tas Komitetas savo darbo
pranešimuose ir instrukcijose
nustatys, tyrinėjimo procedū-
ras ir skelbs, kaip atitaityti
skriaudas, o taip pat išvystyti
programą, kaip teisingai, bei
diskriminacijos įtraukti į karo
pramonę ir valstybės taraby-
bus darbininkus.

PRŪSIJA — IŠ ŽIGIMANTO MALONĖS

XVI amžiaus pradžioje, ir
dar anksčiau, Lietuvai teko
nemažai kariuoti su Maskvos
kunigaikščiais. Šieji didino sa-
vo kunigaikštystės žemes,
stengėsi ir iš Lietuvos atimti
artimuosius rusų gyvenamus
kraštus. Maskvos kunigaikštis
Vosylus (1505-1533) pir-
miausias stengėsi atplėšti iš
Lietuvos Smolenska, kuris bu-
vo svarbiausias strateginis
Lietuvos punktas prieš Mas-
kovą ir buvo pastojęs kelią
Maskvos rusams užkariauti
Gudų kraštą. Pagaliau, 1514
m. Solenska pagrobė rusai,

Maskvos rusus rėmė Vo-
kietijos cesorius Maksimilijo-
nas iš Habsburgų giminės, ku-
ris norėjo turėti daugiau įta-
kovs Vengrijai ir Čekijai, jų
sostą gauti savo giminei, o iš
lietuvių Jogailaičių paveržti
Lenkijos sostą.

Didysis Lietuvos kunigaikštis
ir Lenkų karalius Žigimantas,
Jogailos sūnaus Kazimie-
ro sūnus, vengdamas pavo-
jaus iš cecorius pusės, su
sūnu Žigimanta Augusta su-
tuokdino su Marijos brolio
Vladislovo sūnu Liudvikas
vedė Maksimilijono palikuo-
nės Mariją, o vėliau ir savo
sūnų Žigimanta Augusta su-
tuokdino su Marijos brolio
(kuris tada, mirus Liudvikui,
jau valdė Austriją) dukteria
Elžbieta (austrijiete).

Tuo metu Prūsijos ordino
magistru buvo Albrectas Bran-

denburgietis, kuris Maskvos
kunigaikščio ir Maksimilijono
kurstomas, nenorėjo skaitytis
su Žigimantu. Žigimantas 1520
m. pradėjo kariuoti su ordi-
nu ir užėmė beveik visas jo
žemes. Vokiečiai, sturipūnė
tuomet reformacijos reikalais,
beveik nerėmė ordino. Tad
ordino magistras Albrechtas
perėjo į liuterius, pasisavino
ordino žemes ir pasiskelbė
pasauliniu valdovu. Žimantas
leido tat padaryti, tuo būdu
silpnindamas vokiečius, ir Al-
brechtą pripažino Prūsijos ku-
nigaikščio paveldimomis tei-
sėmis. Už tat Prūsijos valdo-
vas Albrechtas 1525 m. Kro-
kuvos miesto rinkoje, atsi-
klaupęs prieš Žigimantą Jo-
gailaitį, pareiškė jam savą
nuolankumą, prisiekė būti jo
vasalu.

Taigi Prūsijos valdovai ga-
vo ir valdžią ir žemes iš lie-
tuvių Žigimanto, kuris tuomet
buvo ir didysis Lietuvos kunigaikštis
ir Lenkijos karalius. Žigimantas 1525 m. gana
lengvai galėjo pasiimti visas Prū-
sijos ordino žemes, neleistų įsi-
kurti Prūsijos valstybei, kuri
dabar tiek nerimo kelia savo
kaimynams. Čia Žigimanto ne-
pateiktas ir smarkiai sukly-
sta: iš jo malonės atsiradusi
Prūsijos valstybė tapo ir lie-
tuvių ir lenkų didžiausias prie-
šas, pasistengusi vėliau nutauti-
ninti nuo neatmenamų laikų
tame krašte gyvenusius vietos
gyventojus lietuvius.

ISPŪDŽIAI IŠ KARO MANEVŲ

Šių metų Amerikos kariuo-
menės (2-osios armijos) karo
manevrai vidurinio Tennessee
gi savo pobūdžiu ir taktika,
valstybėje yra žymiai skirtingi
negu įvykė perėjosis metais
didieji Amerikos armijos ma-
nevravimai.

Pereitų metų karo mane-
vų plotas užėmė Kansas, Ark-
anso, Tennessee, Louisiana ir
North Carolina valstybių pa-
skirtas teritorijas, kur daly-
vavo per 600,000 kariuome-
nės ir tęsėsi 3 mėnesius.

Kaip 1914-18 metų Pasau-
linis Karas yra skirtingas nuo
dabartinio karo, taip lygiai
galima pasakyti ir apie šiuos
vykstančius manevravimus.

Manevruojanti kariuomenė
padalinta į 2 priešingas pu-
ses — melynuosius ir raudo-
nuosius. Manevūr žemės plo-
tas apie 200 kvadratinų my-
lių, kalnų ir miškų gilumose.
Zinoma, tame plote įeina miestai,
kaimai bei paskiros far-
mos ir dideli ūkiai.

Pirmasis Pasaulinis Karas
buvo "šliekinėjimo ir tranšė-
jų" karas, bet šiame kare
svarbią ir žymiausią rolę lo-
šia vandenybas, oro kautynės
ir tik mechanizuotos kariuo-
menės dalys. Taigi tad mane-
vrai tuo pavyzdžiu ir vy-
kinami.

Modernizmas ir gyvenimo
pažanga smarkiai žengia pir-
myn. Taip nauji ir yra kariuo-
mos būdai, taktika ir strate-
gija.

Manevruose dalyvauja pesti-
ninkai, motorizuota artileri-
ja, mechanizuotos dalys, spe-
cialios dalys ir įgulios. Ore
vykdinama įvairių rūšių karo
lėktuvų "mūšiai" ir manevrų
detalės.

Karo praktika parodė, kad
nemechanizuoti daliniai šian-
dien labai mažą rolę mūšuo-
se lošia, arba net ir vertės ne-
turi.

Pav. 5 dienų numatyta
mūšyje pereiti vienai pėstinin-
kų divizijai per vieną iš ke-
letos Cumberlando upės kil-
pų, toji divizija buvo prieš
"išnaikinta" tik per 26 val.
laiko. Kodėl? Todėl, kad ji
nebuvo mechanizuota ir gink-

lų pajėga buvo daug silpnes-
nė, negu priešos... O priešos
būta net 3 sykius mažesnio
būto, bet jie turėjo smarkią jė-
gą tankų skaičiuje ir pajėges-
nius ginklus.

Armored (tankų) daliniai
šiandien vaidina vieną iš svar-
biausių rulių ir yra pajėgiau-
sia taktinių mūšių problemo-
se. Pav., vienas ginklų rūšimi
pajėgus ir šarvuotais automo-
biliais Patrulio Baitalonus
(apie 1000 vyrų) turėjo už-
imti vieną strateginį tiltą. Čia
ji sutiko priešos būrys tankų
su 75 mm. patrankomis ir ba-
talionas tapo "sunaikintas"
tik keleto valandų mūšyje.

Oro kovos lėktuvų, tatakos
yra vienos iš nuostolingiausių.
Lėktuvų bombardavimai su-
naikina viską — mechanizuo-
tas dalis ir požemyje įvairia-
usias patrankas.

Daugiausiai bandoma gru-
pinio pobūdžio mūšiai kaip,
kad pav. šiandien vyksta ko-
vos ties Stalingradu mažame
žemės ruože, bet įvairiausiai
ginklų papūklais.

Manevrai "pamėgdžiojami"
ir bandoma išmėginti šių die-
nių karo veikimais. Tik, ži-
noma, čia viskas yra maža
miniatiūra, ir gyvėji kovos
šoviniai pavaduojami tuščiais.

Petras Juknys.

Karo darbas

Donald M. Nelson, Karo
Gamybos pirmininkas, vienai
špaudos konferencijai parei-
škė, kad daugiau negu vienas
iš trijų šio krašto gyventojų
dabar iki 1943 metų galo
dirbs karo gamyboje arba far-
naus ginkluotose krašto jėgo-
se. Jis sakė, kad j tą apskai-
čiavimą yra įtraukti ir žemės
ūkio darbininkai. Kada dau-
giau kaip 44,000,000 žmonių
dirbs karo darbuose, toliau
pareiškė p. Nelson, civilinė
gamyba turės būti sumažinta
iki žemiausio laipsnio, koks
tik yra galimas. Civilinių reik-
menų būras dabar ruošia są-
rašus prekių, kurios laikomos
būtinai reikalingos civiliniams
gyventojams.

OWI.

Užrašai

Klajoklio stygos

Aš daug, jau daug, išvaikščiojau dieną,
Dienos belaisvis, ir toliau einu
Žmogaus skirties nubrėžtais man keliais,
Kiek eiti dar likimo sąikas leis...

Aš daug žiedų radau aušros darže,
Daug jų sumindžiau, eidamas ežią,
Ir užėjau erkėčių dar daugiau...
Ir vien menkai laimėjau ką rengiau...

Ir supratau, skausme ir ilgėsy,
Kaip, žemės prote, aklas tu esi,
Nes štai, nakčia, stebiu spiečius žvaigždžių,
Bet, kurčias, aš jų psalmės negirdžiu...

Nes tu, žmogau, taip skaudžiai nežinai,
Kas — valandai, kas trunka amžinai,
Kur tu, lašeli jūros vandens,
Drebėti sąstas ir iš kur eini.

Todėl širdis taip alpsta ir todėl,
Ant žemės kniubęs, laukiu vėl ir vėl,
Ar kas pagalbos ranką man išties
Nuvokti mįslei ryto ir nakties...

JURGIS BALTRUSAITIS

SIRVYDO BIOGRAFIJOS REIKALU

Pranešimas leidėjams-prenumeratoriams

Aleksandras A. Žalpis Vienybėje 1936 metais, balandžio 10 d. dėl Juozo O. Širvydo mirties rašė: "Ar mes Amerikos lietuviai, niekuo nepaminėsime to visų mūsų draugo, uoliausio tautos kultūrinio dirvoje darbininko? Bronzinio ar akmeninio didelio paminklo pastatyti gal nestengsime, bet mes galime Širvydą paminėti dar kultūriškiausiu būdu, negu medžiaginis paminklas: išleiskime J. O. Širvydo biografiją!"

To ir kitų paskatintas paragintas, Tautininkų klubas Brooklynne nutarė išrinkti komiteta rūpintis J. O. Širvydo biografijos išleidimu. Jo pirmininku paskirta Žemaius pasirašęs. 1936 m., spalio 16 d. jau buvo galima paskelebi \$72.00 suplaukusių aukų, tarp kurių stambiausia buvo Susivienijimo Lietuvių Amerikoje \$25.00.

Šešių metų darbas jau baigtas. Knygos autorius-redaktorius V. Širvydas, praneša, visi rankraščiai jau spaustuvuoti. Spaustuvninkas K. S. Karpis praneša, kad knyga turės 480 puslapių, 7 paveikslus ir bus paruošta duoti knygriškiams ir viršelius apdėti lapkričio 15 d. Tokiu būdu visi aukotojai leidėjai-prenumeratoriai) ši didelį Amerikos lietuvių istorijoje literatūroje pirmutinį veikalą gaus pirm septynių metų po J. O. Širvydo mirties sukakties.

Viso aukų ir prenumeratų šiam leidiniui suplaukė: komiteto pirmininkui į rankas \$619.70c., Vytautui Širvydui \$259.00 arba viso \$878.70 c. Knygos išleidimas pasirodo, kainuos apie \$1,016 dolerių. Tokiu būdu visiem po vieną dolerį aukavusiems buvo parašyta po laiškučių pranešant apie knygos leidimo stovį ir prašant prie savo aukoto dolerio pridėti dar kitą dolerį, nes jau dabar vienos knygos egzempliorius kainuoja veik du dolerius išleisti. Iš 193 po dolerį aukavusių jau atsiliepė 11, kurie pridėjo dar po dolerį, kiti net po \$1.50 ir po \$2.00.

Visų aukotojų vardai bus sudėti į knygą kaip leidėjai-prenumeratoriai ir visuomenės matys kam šio leidinio išleidimas labiausia rūpėjo. Knyga kietais apdarais kainuos po \$3.00. Visi kurie aukavo po \$3.00 ar daugiau gaus po egzempliorių su kietais audeklo

apdarais. Kurie aukavo po vieną ar du dolerius gaus po egzempliorį popierinius apdarais. Kurie dar norėtų prisidėti prie šio J. O. Širvydo atminčiai leidžiamo veikalą, prašomi skubiai pranešti savo vardą ir sumą knygos redaktoriui: Vytautas Širvydas, 45 Pratt St., Rouse Point, N. Y.

Leidėjai - prenumeratoriai, kurie per paskutinius šešis metus pakeitė savo gyvenimo vietą ir adresą, prašomi pranešti žemiau pasirašusiam savo seną ir naują adresą tuojau. Knyga svers 3 svarus ir nesinorėtų be reikalo eikvoti pinigų jos išsiuntinėjimui klaidingais adresais. Pavyzdžiui, sugrįžo neįteikti laišakai: P. J. Vaitkui, So. Boston, Mass., K. J. Semašgai, Chicago, Ill. ir J. Ališauskui, Detroit, Mich. Gal atsiras ir daugiau pakeistųjų adresus.

Širvydo Biografijai leisti komiteto pirmininkas,
J. Sagys,
95-09 Woodhaven Court,
Ozone, Park, N. Y.

Smulkūs skelbimai

PARDUODAMA DINER valgykla moderniškai įrengta ir su baru. Indai virtuvės įrankiai, cash register, sujungta su dviem dideliu gražiu kambariu plytų namelis, tinkamu biznui ar gyvenimui. Viskas su moderniais patarimais ir garo šiluma, prie pat trafiko ant kampo. Kreipkitės: SOL. L. YOUNGENTOB, kamps Ralph ir Remsen Aves., Brooklyn, N. Y. Tel.: DI 2-8174.

Nepaprasta proga įsigyti Bar ir Grill, kurio savaitinės pajamos tarp 500 ir 600 dolerių. Išlaidos mažos. Savininkas išėina į kariuomenę. Tuojau kreipkitės pas: JOHN AMATO, 430 Ridgewood Ave., Brooklyn, N. Y. kamps Crescent St. (46).

REIKALINGAS dženitorius 16. a. partamentų namai su gera alga ir keiliu kambariu butu. Pagaudama su šeima. Kreipkitės 195 Grand St., Brooklyn, N. Y.

REIKALINGI vyrai ir moterys. Pastovus darbas. Kreipkitės: Waste Material Union, Local 445, 49-4 Ave., Brooklyn, N. Y. Matykite Mr. Lefante (46)

PARDUODAMAS restoranas labai geroje vietoje. Biznis yra žinomas per 13 metų. Pardavimo priežastis: savininkui mirus, našteliu sunku apsidirbti, ji nori pasitraukti iš biznio. Kreipkitės: ONA PRANCKEVIČIENE, 216 Broadway, Brooklyn, N. Y.

REUMATIZMAS kankina? Išgykite Dekseno Galingos Mosties, pasitękite ja ir matysite, kad jūsų rankų, kojų ar strėnų skausmus kaip ranka atims. Kaina: 75 c. Kreipkitės: Deksen Ointment Co. Hartford, Conn.

KAMBARIAI išnuomuojami vietiniams ir iš kitur atvykusiems. Visi patogumai. Kainos prieinamos. Kreipkitės: Mrs. F. Adomunas, 317 Second st., Elizabeth, N. J.

Pagerbė menininkus

BALTIMORE, Md. — Lapkričio 1 d., 8 val. vakare, Lietuvių salėje įvyko Dainos choro surengtas dainininkui Klemensui Andreiui ir Dainos choro vedėjai, muzikos mokytojai Lelijai Bakerckienei.

Klemensas Andreikus turi skambų tenorą ir nuo pat įsikūrimo Dainos draugijos, būdamas vienu jos įkūrėjų ir ilgamečių jos pirmininku, pats dainavo ir kitus skatino dainuoti. Apart to, pratarpiais vedė Dainos chora.

Bakerskienė-Geležūtė nuo Dainos įsikūrimo buvo jos vadovė. Ji yra gabi pianistė ir gabi kompozicijoje, dėjo visas pastangas palaikyti ir auklėti Dainos chora.

Prieš kurį laiką uolus Dainos rėmėjas Vincas Lukoševičius sumanė šiuos du artistus pagerbti

Šiame koncerte Bakerckienė pateikė visą eilę klasikinių piano kompozicijų. Apart to, su jauna pianiste Elena Juškauskaitė, skambino pirmas

dvi dalis Beethoveno penktos simfonijos, piانو duo.

Andreikaus balsas šį kartą dar žvingiau skambėjo. Jis dainavo rinktines arijas ir gražiausias dainas. Ne veltui komp. Mikas Petrauskas sakė, kad Andreikus dainoje turi didelę ateitį.

Elena Juškauskaitė dar jau nutė, bet muzikoje sparčiai žengia pirmyn. Bet ir nestebėtina. Jos siela aidi muzika. Tai nauja žvaigždė, kylanti Dainos padangėje.

Visi trys programos dalyviai gavo apdovanimų, o Bakerckienė ir Andreikus dar ir didelius pluoštus gėlių. Šio koncerto pelną Daina padalino į dvi dalis ir padovanojo vieną Bakerckienei, o antrą Andreiui.

Programą baigė visas Dainos choras, Bakerskienės kuriniu (Rastenio žodžiai) O naktis tyli, dzukiška liaudies daina, Sukčius, Šimkaus, Laiskas namo ir Amerikos Himną, vadovaujant Bakerckienei ir akompanuojant Elenai Juškauskaitė.

Dr. Vinikas sveikėnis

Dr. M. J. Vinikas, kuris neseniai buvo sunkiai susirgęs savo darbo įstaigoje, kurį laiką pabuves namie, dabar žymiai geresnis. Iš karto buvo manyta, kad liga yra pavojinga, tačiau gydytojai nustatė,

kad jokių pavojaus nėra. SLA sekretorius dabar jau beveik visiškai pasveiko ir netrukus grįš į savo pareigas.

Jei laikraštį išvysite — vargą įgysite.

Spaudą skaitysite — pasaulį įgysite.

LIETUVIAI ADVOKATAI

- JOHN W. ANSELL**
15 Park Row
New York, N. Y.
WOrth 2-3497
- R. JOHN UREVICH**
55 Liberty St.,
New York, N. Y.
REctor 2-4194
- S. BREDIS**
197 Havemeyer St.
Brooklyn, N. Y.
EVERgreen 7-9394
- CL. VOKETAITS**
66 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
TRiangle 5-3622
- WM. J. DRAKE**
8905 131 Street
New York, N. Y.
JAMAica 3-7722
- ALF. J. WENTZ**
219 South 4th St.,
Brooklyn, N. Y.
STagg 2-7177
- K. JURGELA**
859 Union Ave.
Brooklyn, N. Y.
EVERgreen 7-1199
- ANTHONY WESLAN**
16 Court Street,
Brooklyn, N. Y.
CUMberland 6-1260

BROOKLYNO LIETUVIAI GYDYTOJAI

- DR. JOHN WALUK**
161 No. 6th Street
VALANDOS:
8-10 ryte
1-2 popiet
6-8 vakare
Šventadieniai susitarus
Tel. Evergreen 8-9229
- DR. BLADAS K. VENCIS**
499 Grand Street
(Dantų Gydytojas)
VALANDOS:
9-12 ryte
2-9 vakare
Penktadieniai uždaryta
Tel.: ofiso STagg 2-0706
Namų—JAMAica 6-3834
- DR. A. PETRIKA**
221 So. 4th Street
(DANTŲ GYDYTOJAS)
VALANDOS:
9-12 ryte
1-8 vakare
Penktadieniai uždaryta
Tel. EVERgreen 7-6868

VYTAUTO BACEVIČIAUS PIANO STUDIO

115 WAVERLY PLACE, Apt. 2, NEW YORK CITY
Priėmimo valandos: 1-3 popiet ir 6-8 vakarais
PHONE: GR. 5-8788

Dabar Skubiai Reikalingi Elektro-Velderiai!

MES JUS ISMOKINSIME
ESAME NEW YORKO VALSTYBĖJE LAISNIUOTI
Mūsų darbo biuras priima ir draugingus sveičiaučius
Veldieriams darbų dabar yra laivu statybos dirbtuvėse, karo pramonėje. Mokymai individualūs vėliausiomis mašinomis ir įrankiais
Visi baigę mūsų mokyklą jau dabar dirba karo pramonėje
Pamokos nuo 9 val. rytą iki 10 val. vakare

BROOKLYN WELDING SCHOOL
Ankščiau buvo Atlantic Community Group
356 Pearl St. (prie Boro Hall) Brooklyn, N. Y.
Triangle 5-6927
Tarp Willoughby St. ir Mirtle Ave., patogus susisiekimas

Lietuviškas Monopolius

LIQUOR
415 KEAP ST.
BROOKLYN, N.Y. - LIC. 827
TEL. EV. 7-2089
X. STRUMSKIS

BLEND 90°
30° FRACTION MEXICAL
5 YRS. OLD
Qt. 2.42
Pt. 1.24

BLEND 85°
20° F YRS. OLD
10° F YRS. OLD
2.39 1.24
Qt. Pt.

SEAGRAM
CALVERT
OLD OVERHOLT
CARSTAIRS

Visokios Rūšies
VYNU
Ir Importuotų
KONIAKŲ

PHILIP BENDER

AVALINĖS KRAUTUVĖ
Isteigta 1882 m.
Mūsų batų kokybė jau seniai yra žinoma lietuviams
DIDŽIAUSIAS PASIRINKIMAS VISIEMS SEIMOS NARIAMS
245-247 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: EV. 7-2043

HENRY'S

SALDAINIŲ IR LEDŲ KRAUTUVĖ
199 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
(Sale Vienybės)
GARDOS NAMIE GAMINTI LEDAI GERIAUSIOS RŪŠIES SALDAINIAI, ĮVAIRŲ UZKANDŽIAI, SODE
Pietūs tarp 12 ir 2 val.
HENRY FICK, Sav.
Tel. EVERgreen 4-8848

HAVEMEYER 8-0259
RALPH KRUCH FOTOGRAFAI
65-23 GRAND AVENUE
MASPETH, N. Y.

W B N X
1380 Kil. 5,000 watts.
LIETUVOS GARSAI RADIOJO PROGRAMA
Seita: niais. 4:30 iki 5:00 v. vak.
Vedėjas
J. J. STUKAS, Jr.
Radiojo centras —
429 Walnut St., Newark, N. J.

NAMAI-BARGENAI
JEIGU ieškote arba norite pirkti "gerą namą ir nebrangiai," tai tuojaus kreipkitės žemiau pažymėtu antrašu, nes čia rasite didelį pasirinkimą ir geriausius bargenus, suregistruotus iš visų apylinkių. Maloniai patarnaujame ir visokios APDRAUDOS-INSURANCE reikaluose. Rašykite, telefonuokite, arba asmeniškai kreipkitės —
J. P. Machulis
REAL ESTATE & GENERAL INSURANCE

8656 — 85th Street,
Woodhaven, N. Y.
(Prie Forest Parkway stoties)
Tel. Virginia 7-1896

J. VAITULIONIS
PIRMAS LIETUVIŠKAS
Chiropraktas Gydytojas
307 GRAND STREET,
BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 9 ryto iki 8 vak.
Šventadieniai susitarus
Tel. EV. 4-9458

LIETUVIŠKA ALUDĖ
KARŠTI UZKANDŽIAI
KAS DIEN
★
Patogi vieta užėjimui su MOTERIMIS
★
RHEINGOLD Extra Dry Alus. — Didelis pasirinkimas visokių gėrimų
Juozapas Zeidat
411 GRAND STREET
BROOKLYN, N. Y.

J. N. PETRAITIS
DRABUZIŲ VALYKLA
330 Overbrook Blvd.
Pittsburgh, Pa.
Tel.: CARRick 2675

SANDELIS VISOKIŲ ŽOLIŲ IR KNYGŲ

- Aukso Altoriukas (Tilžis) paspaustu apdaru 60c
- Ta pati knyga. Celuloido graži apdaru 50c
- Vainikėlis, maža maldų knygelė 50c
- Kantikos, visokių giesmių knyga \$1.75
- Katekizmas ir Ministrantūra 25c
- Gydyklos nuo Baimės Mirties su daug paveikslų 50c
- Pontsko Pilotas Galas 10c
- Apie Dangų Saule ir Mėnulį 10c
- Kabas arba Saliamono Išmintis 15c
- Girtoklių Gadzinokas 15c
- Tūkstantis naktų - Ima dalis 50c
- Sapnų Knyga, apdaryta su paveikslais \$1.60
- Langvas Būdas Išmokti angliškai kalbėti be kito pagalbos 35c
- Mikėldos Pranašavimai 25c
- Istorija Seno ir Naujo Testamento su paveikslais 25c
- Sveikata Ligoniams, knygelė, aprašo visokias žoles 25c
- Karvės, jų nauda ir kaip padaryti gerus sūrius 25c
- Z O L E S**
- Dusulio arbata 50c. Nervų arbata 85c. Vidurių Valytojas 60c. Plaukų Apaugorojas nuo plikėjančių ir pražiliu 60c. Moterų mėn. regulatorius 60c. Kosulio ir Kokiulio arbata 60c. Kraujo Valytojas 60c. Pėsčalimo ir Kataro arbata 85c. Trajankė, smėnių ir gerų lakų 60c. Cukrinės ligos (diabetes) arbata 85c. Vyrų kumono pataisy-mas. Žolės 85c. Arbata dėl smegeninio dikroliams 85c. Vandeninės ligos arbata 60c. Inkstų ir akmenėlių arbata 60c.
- M. ZUKAITIS**
333 Dean Street,
Spencerport, N. Y.

Raudonojo kryžiaus veikla

Desimtis milijonų chirurginių apvalkalių pagamintų Amerikos Raudonojo Kryžiaus darbo skyriuose savanorių darbininkų, jau pasiūta į Rusiją kareiviams sužeistiems prie Stalingrado ir kitur. Raudonasis Kryžius taip pat siunčia 500,000 svarų nenugrębtos pieno miltelių Rusijos karo našlaitiams. Prie virš 500,000 drapanų, pasiūstų į Rusiją nukentėjusiems nuo karo apgęnti, Amerikos Raudonasis Kryžius pastuntė dar virš 500,000 vaikų drapanų Rusijos karo našlaitiams apgęnti. Į Rusiją jau pasiūta vaistų, medikamentų, chirurgijos ir ligoninės reikmenų už daugiau, kaip 4,000,000 dolerių ir "papildoma pagalba 4,000,000 dolerių vertės siunčiama Rusijon, kaip tik atsiras vietos laivuose".

Jūs daugiau gėlių pirksite, juo daugiau gėlių turės mūsų kareiviai!

VIENINTĖLĖ LIETUVIŲ BALDŲ KRAUTUVĖ

GRAND FURNITURE
409 ir 417 Grand Street, Brooklyn, N. Y.
Tel.: EVERgreen 7-8451
MARIJA PETRAITIENE IR SŪNŪS
Mes patys gaminamė ir pardavinėjame geriausios rūšies baldus
Duodame lengvomis išsimokėjimo sąlygomis, be jokių nuosimčių
Ateikite pasizūrėti mūsų pardavinėjamų baldų ir, tyčia, palyginkite mūsų kainas su kitų krautuvų kainomis
Jūs niekur kitur negausite pigiau, kaip Petraičių Krautuvėse.
Jūs mokėsite už baldus, o ne už jų papuošimą

VIENYBĖ

Vienybės koncertas atidėtas iki Vasario 6 d.

Pereitose Vienybės laidos buvo paskelbta, kad šiemet Vienybės koncertas įvyks lapkričio 22 d. Po to iš aplinkinių kolonijų, kur kaip tik tą pačią dieną rengiama daug pramogų ir parengimų, vybiečiai ir kai kurios organizacijos atsiuntė laiškus prašydamos mūsų koncertą atidėti iki po naujų metų, nes ir jie norėtų tame koncerte dalyvauti.

Taigi, mūsų prietelių prašoma Vienybės metinį koncertą atidėti iki pirmo vasario mėnesio sekmadienio t. y. vasario 6 d.

Koncertas įvyks toje pat salėje, Labor Lyceum, Brooklyne.

Ta proga reikia paminėti, kad šis Vienybės koncertas vasario 6 d. bus įdomus tuo, kad jame pasirodys nauji ir labai talentingi artistai, taip pat pasižymėję lietuviai dainininkai ir muzikai.

Adm.

Saržantas Lekutis lanko tėvelius.

Joseph Thomas Lekutis, Dėdės Samo saržantas iš Camp Hood, Texas, Jono ir Anelės Lekučių sūnus, 875 East 181st St., Bronx, N. Y. net šį rytą parvyko 15 dienų atostogų aplankyti savo tėvelius ir pažįstamus.

Saržantas Lekutis kariuomenėje tarnauja jau 10 mėnesių ir per visą tą laiką nematė savo senų prietelių ir draugų. Todėl šia proga aplankykite grįžtus atostogoms Dėdės Samo puskarininką, nes jis visų labai pasiilgęs.

Pirkite Karo bonus — pagreitinkite karo laimėjimą!

Moteryų Vienybės socialis susirinkimas

Sekantį antradienį SLA salėje įvyksta socialis Moteryų Vienybės susirinkimas. Visos narės prašomos atsilankyti, nes reikia pabaigti planus Naujų Metų parengimui, kuriuos šiemet įvyks Daukanto salėje Naujų Metų išvakarėse. Taip pat tenka priminti, prašome gražinti pasiimtą Raudonojo Kryžiaus darbą, kuriuos jau yra užbaigusios, nes daugiau darbo laukia.

Socialio susirinkimo šeiminkėmis išrinktos p-nios Garšvienė, Valukienė ir Daukantiėnė.

M. V. sekretorė.

Antanas Kundrota sveiksta

Mūsų ristikų tėvas Antanas Kundrota, kuris senesniai buvo sunkokai susirgęs, dabar jau žymiai sveikesnis ir šią savaitę buvo užėjęs į Vienybę. Linkime Antanui greitai sustiprėti ir dažniau pasirodyti mūsų tarpe.

Mirė Juozas Blažinskas

Lapkričio 10 d., ilgai sirgęs mirė buvęs biznierių Juozas Blažinskas, 52 metų amžiaus. Jis buvo Moteryų Vienybės narės Ursulės Blažinskiėnės vyras. Velionis paliko sūnų Juozą ir dukterį Aldoną.

Istojo į kariuomenę savanoriu

Lapkričio 3 d. savanorių į Amerikos kariuomenę išėjo seno Vienybės skaitytojo Genio sūnus Antanas Genys, 322 Irving Ave., Ridgewood, Brooklyn. Jaunasis savanoris yra dar tik 18 metų amžiaus.

Moteryų Vienybės ruošia Bond Rally

Nuo lapkričio 22 iki 29 dienai įvyksta "Women at War" savaitė. Ši savaitė yra skelbiama War Savings Staff moteryų skyriaus. Tą savaitę moterys stengsis parodyti kiek moterų jau dirba šiam karui. Lietuvių moterų skyriaus pirmininke paskirta p. M. Strumskienė.

Pereitame Moteryų Vienybės susirinkime, kurį vadovavo draugijos vicepir. p. J. Bacecy, nutarta suruošti Bond Rally, kuris įvyks lapkričio 24 d. antradienį, 8 val. vak. SLA salėje, 197 Grand St., Brooklyne. Šio parengimo programa atliks vienos moterys. Bus vaidinimas, kurį išpildys vien moterys. Kalbės dr. Aldona Šliupaitė ir p. J. Tubelienė. Įėjimas nemokamas. Kviečiame visus atsilankyti, ypatingai moteris.

Dainuos operos artistė Barbara Drangelienė-Darlys.

Ona Valaitienė.

Pamokos Amerikos pilietybei igyti

Po dviejų mėnesių angli kalbos pamokų ir pasirošimo priimti Amerikos pilietybę WPA specialiose mokyklose ir kursuose, kuriuos remia Amerikos teisingumo departamentas ir švietimo skyrius, penkiose New Yorko savivaldybėse, 130 tokių mokyklų bus atdaros nuo lapkričio 9 iki 13 d.

Šiose mokyklose mokosi suaugę žmonės, atveičiai angli kalbos ir apie pilietybę. Mokyklose jie susipažįsta su Amerikos tradicijomis, valdžia, piliečių pareigomis, reigomis.

Kas nori į šią mokyklą įstoti tesikreipia WPA Citizenship Education Project, 239 East 11th St., Manhattan arba telefonuoti GRamercy 7-1966 ir paprašyti WPA Education Service Center.

Trumpai

JONAS VALAITIS

Lapkričio 5 d., 1942 p-lei Mollie Kelly surengta siurprizo puota. Puotą papuošė ponija Urbanavičienė, 138-33 Lloyd Rd., Jamaica.

Siurprizo puota surengta šeštadienį, lapkričio 7 d. Bronė Spudienė, 41 Harrison Ave., Brooklyne, jos gimtadienio proga.

Gimtadienį ir vardadienį paminėjo lapkr. 7 d. Constance Gagėla, 293 E. 155 St., Bronx. Puotą paruošė Constance Matukaitienė, 211 Spring St., Concord, Saten Island.

Lapkr. 7 d. siurprizo puota surengta Zarskieniė, 42 North Rd., Great Neck, L. I., jos gimtadieniui paminėti. Puotą tortu papuošė Marytė Aleksevičiūtė, 3 Orchard St., Great Neck, L. I.

Lapkričio 8 d. ponija Degulienė, 333 So. 5th St., Brooklyne surengė labai puikią puotą savo sūniui iš laivyno parvykusiam namo.

Iš Waterburio Brooklyne lankėsi Petras Vileišis ir dr. Devenis su šeima.

Sofija Kazlauskaitė sausio 24 d. susives su Jonu Palubinsku.

Viktoras Radaitis, žinomas artistas, išėjo į karinę tarnybą.

Poetas Julius Baniulis išvertė kiniečių poezijos lietuviškai, kuri tilps Studentų Zody.

I laivyno tarnybą lapkr. 3 d. išėjo dvyonukai: Alfredas ir Edwardas adeikiai ir R. Petrika.

Moteryų S-gos New Yorko ir New Jersey apskričių suvažiavimas įvyko sekmadienį, lapkr. 8 d. Newarko lietuvių parapijos salėje.

Camp Upton, L. I. policijos viršininku yra lietuvis St. Ambrozias.

Dr. Jonas Valukas pakviestas sv. Jurgio draugijoj gydytojauti.

Jono Giraičio radijo programa lapkr. 29 d. Lietuvių salėje, 180 New York Ave., Newark, N. J. rengia koncertą. Pradžia 6 val. vak.

Po Norkevičių auksinio jubiliejaus, jų draugai dar nepamiršta gražių 50 metų ve-

dybų. Tarp prisijusių sveikinimų ir dovanų Norkevičiai dar yra gavę dovanų nuo Maspetho klebono kun. Balkūno, Šimaitienės, maytės Juškevičienės, tetos Jakubonienės, Česlauskos. Norkevičius krikšto dukktės Janušonytės net iš Kalifornijos sveikino telegrama.

Sveikinimo telegrama ir giminės Streigiai iš Wilkes Barre, Pa., sesers sūnūs ir Norkevičienės krikšto sūnūs Jonušonis iš Pittsburgho.

Norkevičiaus anūkas Juozas Petrauskas, 133 Metropolitan Ave., Brooklyne susivedė. Mėnesį po vestuvių įvyksta ir karo tarnyba.

Elena Katkevičiūtė, 2616 Liberty Ave., Brooklyn, susivedė su Juozu Paliukaičiu, 105 Grand St., Brooklyn. N. Y. Pulko dalyviai buvo: Viktorija Katkevičiūtė, Marijona Pauliukaitė, Adelė Ramoskaitė, Juozas Krupin, Jonas Tamulionis, Vincas Budrys. Vestuvių puotoje buvo 200 svečių.

Pranas Bražas, So. Brooklyno Bukuntienės sūnus, lapkričio 13 d. išaina tarnauti Dėdės Samo kariuomenėj.

Dr. Jonas Valukas ir dr. Petrika iš Brooklyno savaitėi laiko išvyko į Speculator, N. Y. į Adirondack kalnus medžioti. Grįš kitos savaitės pradžioj.

Lapkričio 14 d. į Dėdės Samo kariuomenę išvyksta Stasys Zurauskas. Jam Liet. Demokratų klubas rengia lapkr. 13 d. 8 val. vakare savo palatpalse, 416 Hooper St., Brooklyne išleistuves.

Po 3 dienų atostogų New Yorko ir Fitchburg, Mass. išvyko lapkr. 11 d. inž. B. F. Simokaitis.

Pereitą sekmadienį Bronx, Lietuvių klube surengta graži puota Konstancijos Gaidelienės gimtadienį minėti. Dalyvavo per 100 žmonių.

Stasys Bukunta, Great Necko krautuvninkės sūnus išėjo tarnauti Dėdės Samo Kariuomenėje.

Spauda visuomenės mokykla, visa liaudis jos mokiniai.

Dieną naktį atsiminęs — vis skaityk Vienybę.

Truks, laikys — lietuvis laikraštį skaitys.

Du broliai advokatai kartu išėjo į U. S. armiją

BAYONNE, N. J. — Spalių 28 d. du broliai advokatai Jonas ir Juozas Brajai išėjo tarnauti Dėdei Samui. Iš dalies bayonniečiams liūdna, kad netekom žymių veikėjų ir gerų lietuvių, savo kolonijoj. Ypačiai Jonas buvo veiklus lietuvių tarpe, priklausė prie vietinės Vyčių kuopos. Amerikos Lietuvių Pil. Klubo ir kitų draugijų. Jį galima buvo matyti kiekvienam lietuviškam parengime, programa vadovaujant, ar kitą kurį svarbesnį darbą atliekant.

Broliams Brajoniams, o ypačiai tėveliams, kurie gyvena 77 W. 16 St., Bayonne, N. J. skaudu, kad tiek lėšų, darbo ir vargo įdėjus mokslui, vėliau negali pradėti darbą — savo išmokto profesijoj ir pasinaudoti savo darbo vaisiais.

Jonas baigė teisių mokslą 1941 m. birželio mėn., bet savo ofiso negalėjo atidaryti, nes buvo pasirengęs kariškiai tarnybai. Juozas baigė teisių mokslą 1942 m. birželio mėn. Praleidęs atostogas, kartu su broliu pašauktas kariškon tarnybon.

Graži išleistuvių puota, buvo suruošta kiek anksčiau, A. Lietuvių Pil. klubo narių, klubo salėje. Dalyvavo skaitlingas burys svečių ir draugų, vietos klebonas kun. Kemežis, adv. Pauiauskas ir adv. Tanburg, visi pasakė gražias atsisveikinimo kalbas ir palinkėjo grįžti iš armijos kapitonų laipsniu. Jonas Brajus dėkodamas visiems už linkėjimus ir išleistuvių puotą pareiškė, kad grįždamas namo nežino ar bus kapitonu, bet, kad japonus ir prūsus nugalės tai tikrai. Tam įrodyti prižadėjo parnešti po vieną pažastę Hitlerį, po kita japoną.

J. L.

KALĖDŲ SIUNTINIAI

Pašto departamentas praneša, kad yra davinų, jog šiais metais kalėdų siuntinių skaičius bus rekordinis. Pirkimai krautuvėse rugsėjo mėnesį — paskutinis mėnuo, kurio paduodama skaičiai — buvo šiais metais labai dideli. Pagal pirkinį skaičių jis eina antroji vietoj po rekordinį 1941 metų gruodžio mėnesio. Didelis pirkinis skaičius visada yra ženklas, kad kalėdų siuntinių bus daug, sako Pašto departamentas.

Jei tūkstantčiai Jungtinių Valstybių kareivių, marinų, jūrininkų ir civilinių žmonių nori gauti siuntinius laiku, ar dovanos laiku pasiektų tuos, kuriems jos siunčiamos, visuomenė turi kooperuoti pastui. Kooperuoti galima pasiunčiant anksčiau siuntinius ir užrašant tinkamai adresus. Pašto departamento geriausių pastangų vieną negali užtekti, sako paštas, ypač atsivėlgiant į karo laiko sunkumus, su kuriais paštu tenka susidurti. Apie 25,000 pašto patyrusių tarnautojų jau išėjo į karą, ir nors buvo paimti tūkstantčiai laikinų tarnautojų, bet jų nėra užtenkamai ir nėra patyrusių. Siuntiniams pašto geležinkeliais ir orlaiviais yra žymiai apunkintas vis priezasties didelio karo medžiagos gabenimo, papildomų sunkvežimijų veik visai negalima gauti, žiemos susisiekimo kliūtys taip pat jau pradeda rodytis. Nemokamas pašto naudojimas, suteiktas karo jėgų nariams, padidino laisvų skaičių iš kariuomenės ir į kariuomenės dalis, o kadangi kariuomenės skaičius nuolat didėja, tai ir pašto našta kartu didėja. OWL

Kas girdėt New Jersey lietuviuose

J. J. Stukas

Per devynias savaites, New Jersey lietuviai išpirko J. V. karo bonų už \$10,000, per Stuko radijo programą. Aišku, kad lietuviai remia ir myli Ameriką ir supranta, kad Amerikos laimėjimas — Lietuvos laimėjimas!

Pereitą savaitę per mūsų radijo programą, Ona Zorskaitė ir Jokūbas Strelkauskas iš Newarko pirkė bonų po 100. Kazimieras Kavaliauskas iš Passaic, N. J. pirkė už 50. Gerlauskų šeima iš Kearny už 600.

Elizabeth, Monica Gružinskienė susivedė su Jonu Springainiu.

Kenilworth, N. J. Anastasija Pacenkienė susivedė su Juozu Ratkum.

Newarko 29 Vyčių kuopos šokiai įvyks šeštadienį lapkričio 14 d., sv. Jurgio salėje, Newarko. Pradžia 9 vakare.

Maspetho 110 Vyčių kuopos šokiai įvyks šeštadienį, lapkričio 21 d., Transfiguration salėje, Maspetho. Pelnas skiriamas nupirkti Karių dovanų — vyčiams kurie tarnauja kariuomenėje.

Kearny Našlių draugijos veikėjas Jonas Degutis, minės savo gimtadienį, šeštadienį lapkričio 14 d. didelė puota Kearny klubo svetainėje. Pradžia 7 vakare.

Juozas Bieksha iš Kearny, N. J. išvyksta lapkričio 14 d. į kariuomenę.

Sia proga noriu atsiprašyti M. Slekaitytės iš Kearny, N. J. Stuko radijo choro akompanistės, kuri taip gražiai pasirodė praėjusiam koncerte, jos nepamiršęs Vienybės reporteris. Tikiu, kad ateityje tokių klaidų nebus ir reporteris ją tinkamai pagerbs.

Mirė trys lietuviai

Pereitą mėnesį Elizabeth, N. J. mirė trys lietuviai. Spalių 17 d. namie rastas miręs Mykolas Mockevičius, Boleslovo ir Vytauto Mickevičių brolis. Tą pačią dieną ligoninėje mirė Juozas Siraika. Abu šie lietuviai buvo vidutinio amžiaus žmonės ir nevedę.

Spalių 24 d. mirė jauna lietuvė moteris Amilija Klavišienė po pirmo vyro Rafalavičienė. Paliko vyrą Antaną du sūnus ir 6 dukteris. Turėjo daug giminių Brooklyne.

U. D.

Giraitis atidėjo koncertą

Prieš kurį laiką buvo paskelbta, kad New Jersey radijo programos vedėjas Giraitis lapkričio 22 d. rengia programos koncertą. Dabar mum pranešė, kad Giraitis savo koncertą atidėjo iki lapkričio 29 d. Taigi, gerai įsitėmę, kad Giraičio radijo programos koncertas įvyks lapkričio 29 d.

YOUR DIME'S IN THE NAVY NOW!

U. S. Treasury Department

Courtesy BALTIMORE SUN

TARZANAS IR TARZELĖ

Tarzanas pamatęs koks laukinės merginos tikslas, žaibo greičiu prie jos pribėgo ir stipriai ją suėmė pirm negu ji spėjo į Tarzaną paleisti strele. Tarzelė labai nustebė tokiu Tarzано greičiu.

Jis suėmė jos ranką ir stipriai ją laikydamas vėl reikalavo, kad ji atsakyti į jo klausimą. "Pasakyk kur paslėpė jauną berniuką?" Tarzanas griežtai klausė. "Nesakyk," Tarzelė jam atkirto.

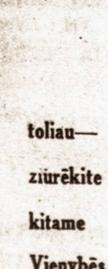

Tarzanas savo geležine jėga dar stipriau spaudė jos rankas, bet Tarzelė užsispyrusi į jo klausimą nieko neatsakė. Pamatęs jos griežtą nusistatymą ir Tarzanas suprato, kad ji paslapties neišduos.

Net ir džiunglių karalius Tarzanas, kuris visuomet buvo laimėtojas įvairiose kovose ne tik su žmonėmis, bet ir gyvuliais, stebėjosi, kad ši jauna laukinė gražuolė galėjo prieš jį atilaikyti.

Edgar Rice Burroughs

toliau — žiūrėkite kitame Vienybės numery

